Bus 1c 29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, JAN. 21, 1987.

RECEIVED FEB 26 1987

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 4 SESTDIENA, 1987. GADA 24. JANVĀRIS 36. GADS SATURDAY, JANUARY 24, 1987.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Brīvības cīnītāji vai kaŗa noziedznieki?

Par šo jautājumu austrumeiropiešu gadījumā lems valdība Otavā, balstoties uz Dešēna izmeklēšanas komisijas ieteikumiem un neatlaidīgo spiedienu, kas padomju propagandas mašīnērijas orķestrēts, izskan gan ar Sol Litmaņa, gan tam līdzīgu aģitētāju rakstiem, filmām, apgalvojumiem un jau „sastādītiem sarakstiem'', kur neiztrūkstoši apvainoti arī latviešu tautas locekļi, šķietami noziegušies pret cilvēcību.

Šīs kampaņas sākumi iezīmējas ar H. Blūma grāmatu THE WANTED, kur vesela nodaļa veltīta — neiedomājami kļūdaini — latviešu izklāstam II Pasaules kaŗa laikā. Tad nāca ASV — viss, protams, tikai „cilvēcības'' vārdā — OSI un tagad līdzīgu darbību, ko izdara OSI, pieprasa arī Kanadā. OSI — pie Tieslietu ministrijas nodibinātā īpašā izmeklēšanas birojā (Office of Special Investigation), kas ik gadus pieprasa vairāk līdzekļu savam darbam un kuŗa budžets jau sniedzas miljonos dolaru, izmeklē vai kāds ASV pavalstniecību ieguvušais nav uzdevis kļūdainus datus, jo tad to var apsūdzēt, tam civīlā tiesā atņemt pavalstniecību un izraidīt no ASV. Šis process, kā mēs zinām, tiek turpināts un izmeklēšana vairums gadījumos balstās uz informāciju, ko sniedz padomju avoti. Mēs arī zinām, ka kā OSI, tā arī Dešēna komisija uzskata katru ziņu avotu un katru liecību par nozīmīgu, pat tad, ja izrādītos, ka liecības bijušas safabricētas, jo viņi taču esot pietiekami kompetenti, lai saredzētu nepatiesās liecības... Ko rāda prakse? Vai minētā kompetence neattiecas galvenokārt uz kailas juridiskās procedūras sekmīgu izpildīšanu? Vai ir sagaidāma objektīva vēstures izpratne par II Pasaules kaŗa notikumiem no tiem nākotnes tiesnešiem, kas pat varbūt nezina uz kartes parādīt, kur atrodas okupētā Latvija, jo tā no dažām šīs zemes ražotajām kartēm ir jau pazudusi — pateicoties tiem „reālpolītiķiem'', kuŗi izdevīgam veikalam gatavi piesviest vēl klāt — pašiem nepiederošās — citu tautu tiesības.

Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā ir pārliecināta, ka mūsu civīlās tiesības šinī zemē ir jānodrošina, lai arī šeit nesāktos līdzīga nomelnošanas kampaņa, kā tas notiek Amerikas Savienotajās Valstīs. Ir nepieciešama noteikta darbība, lai šo sagaidāmo situāciju novērstu.

Latviešu kaŗavīri ir cīnījušies par brīvu Latviju kā I, tā arī II Pasaules kaŗā. Latviešu upuŗus un daudzo izcilo cīņu varoņus, par kuŗiem raksta vēsture, padomju propaganda draud pārvērst par noziedzniekiem to acīs, kas, bez vēstures zināšanām, „it kā cilvēcības'' vārdā gatavojas spriest tiesu. Vai tas notiks, par to vispirms lems Kanadas politiķi — valdība!

Varam tikai jautāt, vai valdība nesaredz īstos iemeslus kaŗa noziedznieku lietā, kuŗa tik pēkšņi kļuvusi aktuāla vienlaicīgi Anglijā, Zviedrijā, Kanadā un Austrālijā? Šī vienpusīgi šaurā akcija tiecas ar Centrāl- un Austrumeiropas tautām piederīgo locekļu apsūdzēšanu likvidēt pretpadomju ietekmi, kas izveidojusies minētajās zemēs. Pat pēdējos notikumus atreferējot, nav šaubu, ka padomju vara vēlētos, lai rietumos pieņemtu padomju versiju, ko tā pasniedz angļu valodā izdotajā LATVIA TODAY, par Jūrmalas konferenci. Tāpat nav jāšaubās, ka katrs nezinātājs šo versiju arī labprāt pieņemtu, jo tur tik labi aprakstītas padomju miera ieceres. Cik vienkārši un reizē tik maldinoši!

Lai nepieļautu šīm padomju vēlmēm īstenoties Kanadā un lai spētu ietekmēt valdību, LNAK ir uzņēmusies saistības kopā ar citu tautību vienībām izdarīt nepieciešamās akcijas, kas varētu novērst mūsu civīlo tiesību aizkaršanu. Īpaši tas jāattiecina uz nākošajām paaudzēm, kuŗas nekad nevarēs saprast, par ko tās tiek apsūdzētas.

Akcijas, ka tiek plānotas, prasa līdzekļus, kas LNAK budžetā nav paredzēti. Apzinoties, ka laikrakstu sludinājumi, kas izplata informāciju visplašāk un reizē ir arī visietekmīgākais līdzeklis, maksā dārgi, tāpat kā citi profesionālie pakalpojumi, kas būs nepieciešami, maksās dārgi. Mums tomēr šajos kopējos pasākumos ir jāpiedalās.

Tāpēc aicinām ikkatru šī laikraksta lasītāju nākt talkā, lai iespējam darīt nepieciešamo, iekams kļūmīgi lēmumi tiek pieņemti, kas tad vēlāk vairs nebūs atceļami. Sūtot savu atbalstu LNAK katram savu iespēju robežās, LNAK darīs visu, lai latviešu brīvības cīnītāju padomju vara nepārvērstu par kaŗa noziedznieku un mūs pašus par noziedznieku aizstāvjiem. Sūtot savu devumu, lūdzu pievienojiet norādījumu, ka tas nolemts minētajam mērķim.

LATVIEŠU NACIONĀLĀ APVIENĪBA KANADĀ
P.O. Box 285, Terminal A, Toronto, Ontario, vai
4 Credit Union Dr., Toronto, Ont. M4E 2Y9

Jānis Plēpis — Grāmata

V. Upeslācis

Atbalstait savas skolas

Prezidenta Kārļa Ulmaņa Draudzīgais aicinājums, ko viņš izteica savā vārda dienā 1935.g. 28. janvārī, ir kļuvis par stipru tradiciju mūsu kultūras dzīvē.

K. Ulmaņa mērķis bija atbalstīt skolas, lai bērni tajās vairāk gūtu, lai skolām būtu vairāk grāmatu, mācības līdzekļu, un lai tās vispār kļūtu stiprākas arī naudas ziņā. Brīvajā Latvijā mums bija bērni, bija skolas, bet nekad par daudz garīgā mantojuma, ko dot šiem bērniem rokā.

Aicinājums bija kritis auglīgā zemē. Pirmajos 3 gados (1935—38), atceroties savu pirmo skolu, ar Kultūras Fonda starpniecību latvieši skolām saziedoja 1,241,010 grāmatas, 471,148 Ls naudā, 1343 gleznas, kā arī mūzikas instrumentus, mācības līdzekļus u.c. vērtības. Un ar Kultūras Fondā iemaksāto naudu skolām nopirka 120.000 grāmatu.

Okupētajā Latvijā šodien latviešu skolas ir padotas sistēmatiskai budžetārai, paidagoģiskai un politiskai apspiešanai. Pietiek pieminēt, ka Latvijā tagad vidusskolās ir tikai *viena latviešu valodas stunda nedēļā*, kā to drošsirdīgi liecina Tukuma 2. vidusskolas direktors Vilis Seleckis „Lit. un Māksla'' pag.g. 4.nr. Tas ir mazāk nekā 50 stundu gadā. Turpretim latviešu trimdas skolās brīvajā pasaulē, piem., Gaŗezera vasaras vidusskolā ar vismaz 2 stundām dienā, 6 reizes nedēļā, un 6 nedēļās sanāk 72 stundas!

Bet Maskava bīstas no izglītotiem latviešiem. Tie apspiestai tautai var kļūt par

(Turpinājums 10. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 24. JANVĀRIS, 4. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Šogad netrūka sludinājumu... Bet, kur vēstules?! Dadža zīm. I.A.

Viktors Strunskis

Bāra meitenes ņem pretī dolarus

Jau pašu vārdu prostitūcija padomju masu informācijā parasti lieto kā kaut ko, kas eksistē ārpus normāliem padomju ikdienas priekšstatiem.

1969. gadā Rīgā izdotajā svešvārdu vārdnīcā jēdziens prostitūcija definēts šādi:

,,Prostitūcija — no latīņu prostitutio, publiska piedāvāšanās — tāda kaunpilna parādība kapitālistiskajā sabiedrībā, ka sieviete, būdama bezticsīga un materiāli nenodrošināta, pārdod savu miesu, lai iegūtu eksistences līdzekļus.''

Tik tiešām, prostitūcija Padomju savienībā juridiskajā praksē neeksistē. Tā kā tirdzniecība ar ,,savu miesu'' notiek vienīgi ārpus padomju likumdošanas sfairas, tad arī attiecīgie savienoto republiku kriminālkodeksi sodu par prostitūciju nemaz nav paredzējuši.

Tāpēc arī praksē šodienas Latvijā par prostitūciju var notiesāt, piemērojot vienīgi tādus pantus kā ,,Noziedzības perēkļu turēšana un savešana'' (Latvijas PSR kriminālkodeksa 208. pants), ,,Sistēmatiska nodarbošanās ar klaidonību vai ubagošanu'' (211. pants) vai arī kriminālkodeksa 112. pantu — ,,Aplaišana ar venērisku slimību vai izvairīšanās ārstēties no venēriskās slimības''.

Tik daudz par juridiskajām finesēm.

Par šo tematu varētu nerakstīt, ja padomju presē pēdējā laikā nebūtu pastiprināti apskatīts tieši prostitūcijas jautājums.

Kā jau tas pienākas centralizēti vadītās diktatūrās, pirmais impulss nāca no Kremļa. Maskavā iznākošā ,,Literaturnaja gazeta'' pagājušā gada beigās publicēja rakstu ar nosaukumu ,,Meitenes bārā''. Varētu teikt, triviāls, ikdienišķs apraksts par meitenēm, kas katru vakaru ierodas vienā un tajā pašā bārā, cerībā, ka viņas kāds varēs ,,izmantot''. ,,Literaturnaja gazeta'' raksta, ka meitenēm, kas bārā ierodas kā uz darbu, ir tikai viena vēlēšanās, lai kāds viņas nopirktu. Laikrakstā gan lietots vārds ,,sņimet'' — tik daudz kā — paķers, vai arī ,,iznomās''. Interesi šajā rakstā izraisa abu meiteņu — Ļaļkas un Katrīnas — vecums: Ļaļkai 16, bet Katrīnai 15 g.

Šo pašu tematu, tikai nedaudz vēlāk un mazliet atšķirīgās krāsās, apraksta Kirgizijas avīze ,,Komsomoļec Kirgizii''. Jau pats raksta nosaukums liekas Maskavas propagandistu iedvesmots. Ja ,,Literaturnaja gazeta'' rakstīja par ,,Meitenēm bārā'', tad Kirgīzijas preses darboņi šim tematam ,,izvēlējušies'' nosaukumu ,,Meitenes restorānā''. Arī šīs meitenes katru vakaru cītīgi apmeklē restorānus, meklējot ,,īstus vīriešus, kuriem ir nauda''. Aprakstītajā gadījumā gan meiteņu vecums jau liecina par zināmu ,,briedumu'' — runa ir par vecuma grupu no 16 līdz 21 gadam.

Šo uzskaiti vēl varētu turpināt, minot laikraksta ,,Komsomoļskaja pravda'' nedēļas pielikumā ,,Sobesedņik'' publicētās socioloģijas profesora Igora Bestuževa-Ladas pārdomas par ,,kritušajām'' sievietēm. Bestuževs-Lada izvairās no vārda ,,prostitūte'', tā vietā liekot vārdu ,,padšaja'' — kritusī vai arī pagrimusī sieviete.

Arī Baltkrievijas avīzē ,,Sovetskaja Belorussija'' ar zināmu nokavēšanos — vienīgi p.g. 18. jūlijā parādījās neparasti plašs raksts par ,,zelta meitenēm'', kas Minskā nēsājušas sporta krekliņus ar uzrakstu angļu valodā: ,,Mani var mīlēt jebkurā vārtu rūmē!''

Kroni visam uzlikusi publikācija Rīgas laikrakstā ,,Sovetskaja Molodjož'', kur 30. augustā ar virsrakstu ,,Problēmu reportāža — Viņām ir tikai iesaukas'', apskatīta prostitūcijas problēma Rīgā. Rakstā ir runa par ŽLP. Tā milicijas iecirkņos apzīmē prostitūtes, lai nevajadzētu lietot tik amorālo jēdzienu ,,prostitūcija''. ŽLP nozīmē — ,,viegļas uzvedības sieviete'' — saīsinājums nāk no krievu apzīmējuma pirmajiem burtiem: ,,Ženščina Ļegkogo Povedeņija''.

Muša, Nahodka, Intūriste, Rukšķe, Baltā ķēve, Luk-Luk un Klibā Gundega ir prostitūtes, kas strādā principiāli tikai par valūtu — dolariem, vācu un somu markām. Šīs profesionālās sievietes neklīst gar Rīgas centrālo staciju un negaida uz klientiem pie Laimas pulksteņa. Viņas apmetas vietās, kur pulcējas ārzemju tūristi un jūrnieki.

Rīgas Oktobra rajona tautas tiesā šī gada jūnijā beidzās prāva, kurā tiesāja valūtas spekulantus. Notiesāti Savostovs, Balkíčs, Artjomovs un Radionovs. Viņiem piespriesti ilgu gadu sodi. (Turpinājums 12. lp.)

Lasītāju vēstules

ĪRĒT VAI CELT

Lai man būtu atļautas dažas piebildes pie Dr. P.Dakšas nolasītās runas Edmontonā Lāpa jānes tālāk, (L.A. 6. dec. nr.). Sākums bija labs, bet kad runātājs nonāca pie naudas mērīšanas ar maisiem, par nevajadzīgām augstceltnēm, kultūras centriem un pašu baznīcām (to visu varot īrēt!), tad man gribas teikt, ka par naudas krāšanu, celtņu celšanu vajadzētu runāt tikai tiem, kas šajos pasākumos piedalās. Tai pašā Edmontonā vienā reizē sarīkojums notiek vienā pilsētas malā, otrā reizē atkal citur, kur nu izdodas noīrēt telpas, kas ,,visiem patīk.'' Cik labi būtu, ja pašiem būtu sava māja, kur satikties, kur notiktu koŗa mēģinājumi, vakarēšanas; sava baznīca dievkalpojumiem, svētdienas skola arī tad droši vien būtu!

Ja kādā Centrā būtu pietiekami daudz latviski runātāju slimnieku, lai piepildītu vairumu slimnīcas gultu, droši vien varētu sakoncentrēt personālu ar latviešu valodas prasmi. Bet kam tas vajadzīgs? Pēc četrdesmit svešuma gadiem visi var tikt galā ar angļu valodu.

Atzīstu, ka pārāk daudz sākam runāt par jauktām laulībām. Daudz lielāka nozīme būtu iztaujāt katra atsevišķa partneŗa domas. Bet tas ir ļoti, ļoti delikāts jautājums.

A. Štāls, Edmontonā.

VISPĀRĒJA PARĀDĪBA

A. Aizkrauklis savā lasītāju vēstulē ,,Vai tā vajadzēja darīt?'' L.A. 1987. g. 1. nr. ir šķietami sarūgtināts, ka 18. novembŗa luterāņu baznīcas laikā noticis DV vīru koŗa koncerts dievtuŗu draudzes izkārtojumā.

Tukšas baznīcas ir vispārēja, nevis dievtuŗu izraisīta parādība, kā to pareizi atzinis archīb. A. Lūsis LELBA pārvaldes 1986. g. novembŗa sēdē (Nr. 1.) un A. Ķegumnieks augšā minētā L.A. 1. nr. ievadrakstā.

Tautas pulcēšanās dievnamos valsts dibināšanas svētkos ir samērā jauna parādība.

Lasītājs, Utopia, Ont.

VĒRTĪGS DARBS

Video filmā uzņemtā 5. Cēsu kājnieku pulks skatos un skaņās ir ļoti vērtīgs darbs. Tas ir darbs kāda otra nav. Tas ir darbs kurš atsauc atmiņās senās dienas brīvā Latvijā un stāsta par sendienu kaujas vīriem un to uzvarām. Šajā filmā ir ietverta kaŗavīru dzīve un daļa Latvijas tapšanas vēsturē. Šī ir filma ar vērtīgu un paliekošu saturu kuŗa jāredz katram pašam. Filma gatavota mūsu tautieša Benjāmiņa mākslas darbu laboratorijā. Jāpiemin komitejas vad. E. Krūka kuŗa aktīvā darba rezultātā un pārējo komitejas locekļu atbalstā ir padarīts liels un paliekams darbs. Paldies darba darītājiem!

Ādols Kalve, Kesvikā, Ont.

TAUTAS DEJAS UN DEBESIS

Archibīskapa Arnolda Lūša raksts Latvijā Amerikā 1. nr. ir pārdomu vērts.

Tanī ir teikums ,,Ar tautas dejām vien tautas rītdienas debesīs neiedejosiem.''

Vai kāds rītdienas debesīs ielidos sava darba nopelnu dēļ, vēl nav noskaidrots un pierādīts.

Vai būtu labāk, ja mūsu jaunatne savu brīvo laiku pavadītu sveštautiešu sabiedrībā?

Palīdzēsim mūsu jaunatnei iepazīties ar mūsu tautas tradicijam un sentēvu zintīm.

Atļausim to darīt cilvēkiem, kas to grib, zina un var.

Voldemārs Dzlme, Čikagā.

Klusos brīžos

Elza Alka-Gaigala
Nepabeigtā simfonija,
dzejoļi un esejas,
ielasītas skaņu lentē

Grāmatas, laikraksti, dzejoļi un proza, ielasīta skaņu lentēs, nav vairs nekāds retums. Latviešu neredzīgo bibliotēkā Vācijā tādu ielasījumu ir daudz, kas nākuši no visām malām, kur atrodas latvieši. Tagad Elza Alka-Gaigala no Bafalo, Ņujorkas pavalstī, Kanadas pierobežā, izdevusi savus dzejoļus un esejas skaņu lentē — skaitā 34 dzejoļus un piecas esejas.

Dzejnieki ir meklējuši jaunus vai oriģinālus veidus, kā savus darbus nodot lasītājiem vai klausītājiem. Dzejniece Rita Gāle sešdesmito gadu beigās sagatavoja skaņu plati ar savu darbu deklamējumiem Katskilos, bet izdeva Latviešu preses biedrība. Iedeklamēti ir 33 viņas dzejoļi, ilgspēlējošā plate ir labas kvalitātes.

Ap šo pašu laiku Daugavas Vanagu Rietumvācijas valde izdeva skaņu plati ar 19 autoru 27 darbiem. Tos deklamē televīzijas darbiniece un aktrise Dagmāra Kurmiņa. Pēc satura tie ir nacionālas ieskaņas darbi, kaut sadalīti divās daļās: darbi Latvijai un latviešu karavīram. Nākamais solis būtu ieskaņot darbus video lentēs pašu autoru izpildījumā.

Vērojot sludinājumus, liekas, ka dzejoļu grāmatu pārdošana prasa ilgu laiku. Pirms vairākiem gadiem izdotās grāmatas pa lielākai daļai dabūjamas vēl tagad. Grāmatu izdevēji bez materiāla atbalsta vairs nav ieinteresēti tās izdot, kaut ir daži izņēmumi. Dzejoļu izdošanai jāmeklē citi ērtāki un lētāki publicēšanās veidi. Tāds ir skaņu lente, ko autors pats var ierunāt vai iedeklamēt savā dzīvoklī, pēc tam pavairot un laist tautās.

Kaut ierunāta skaņu lente nav dzejoļu grāmata, tai tomēr ir savas priekšrocības. Dzejas cienītājs var tuvāk iepazīties ar autoru, var ievērot balss noskaņojumu vai uzsvērumus, tādā veidā autoru pilnīgāk izprotot. Skaņu lenti var atskaņot mājās, to var darīt arī savos spēkratos, jo nereti arī tur iekārtotas atskaņošanas iespējas, tomēr dažreiz autoru ieskaņojumu traucē dažādi sīki troksnīši.

Elza Alka-Gaigala savus ieskaņotos darbus sacerējusi vienkāršā, saīsinātā un skaidrā latviešu valodā. Grupā, ko autore satura rādītājā atzīmējusi par nacionālo dzeju, vairums darbu ir atmiņas par Latvijas neatkarības laiku, par tā laika veikumiem un vadītājiem. Tas ir īpatnējas, sāpju pilnas atmiņas, dažreiz ar tālu, blāvu viziju par labāku nākotni, cerot uz neatkarības laiku atgriešanos kādreiz nākotnē.

Skumjas un sāpīgas atmiņas par dzimteni, pārdomas par tagadni un klusas cerības nākotnē vērojamas divos dzejoļos ar vienādu nosaukumu Rudens rezignācija, arī Skumja diena un Klusuma dziesma. Dzejolī Lūgšana naktī autorei ir klusas domas uz dzimteni, kur sāpju daudz, kur viss izpostīts. Darbā Bēdu nakts, kas rakstīta 1985. gada 18. novembŗa naktī, autorei ir drūmas atmiņas par dzimteni. Jautrāku ieskaņu dod dzejoļi Dienvidu jūŗa un Oda līlijai.

Dzejniece atceras prezidentu Kārli Ulmani darbā Meditācija, viņai ir veltījums archibīskapam Arnoldam Lūsim 75 gadu dzimšanas dienā un pāris citu veltījumu. Atsevišķos dezjoļos viņa piemin aizgājušos — dzejnieci Janinu Babri, artisti Margu Millere-Grasmani, diriģentu Jāni Barušu, Almu Ozoliņu un redaktoru Oļģertu Liepiņu.

Garīgā dzejā, kur varētu ietilpināt 11 darbus, autore izteic ticību, pateicību un pazemību Dievam un slavē to Kungu, bet četri dzejoļi veltīti Ziemsvētkiem. Viņa ir dziļi ticīga, ar saviem darbiem dodot veldzi piekusušiem klusā stundā. Elza Alka-Gaigala ir viena no nedaudzajām garīgās dzejas sacerētājām.

Skaņu lentes otrā pusē ierunāti grāmatu apskati — esejas par Arnolda Lūša dzejoļu krājumu Ceļinieks, Janinas Babres Meditācija naktī, Jūlija Celmiņa Domāju tā, Modra Lorberga Gruzdošais nemiers un Lūcijas Kalniņas Svešās vāravas. Bez tam Modra Lorberga vērtējums par Elzas Alkas-Gaigales grāmatu Dzīves mozaīka.

Darbi ieskaņoti 90 minūšu kasetē. Satura rādītājam latvisku zīmējumu devis students Ivars Ivarsons. Autore aizrāda, ka ieskaņojums nav izdarīts pelņas nolūkos, tas vairāk samarieša darbs. Viņa domājusi daļu lenšu sūtīt veco ļaužu mītnēm, kur ļaudis nevar lasīt, vai arī bibliotēkām un skolām. **V.Irbe**

Anna Avotiņa
(Aizsila Zīlīte)
aizgājusi Dieva mierā

Zvaigznes dienā, 6. janvārī, prāvests R. Āboliņš pēdējā gaitā izvadīja jaunatnes audzinātāju, mākslinieci, rakstnieci un izcilu patrioti Annu Avotiņu, dzim Vēzīti. Pie kapa bija sanācis liels pulks nelaikes draugu un līdzgaitnieku, lai teiktu pēdējās ardievas. No Vankuveras latviešu ev. lut. draudzes atvadu vārdus teica draudzes priekšn. V. Strauts un no dāmu komitejas Zigrīda Leimane. Vankuveras Latviešu biedrības priekšnieks A. Pūpols līdz ar izjustiem atvadu vārdiem uz nelaikes zārka uzkaisīja no dzimtenes atvestās smiltis. Lūcija un Vilnis Kajaki nesa pēdējās ardievas no DV Britu Kolumbijas nodaļas vanagiem un vanadzēm.

Nelaike bija dzimusi 1897. g. 14. jūlijā Aizputē un šīs zemes gaitas izbeidza 1987.g. 1. janvārī Abotsfordā, Britu Kolumbijā. Viņas pēdējā dusas vieta ir Forest Lawn kapsētas Latviešu draudzes nodalījumā, Vankuverā.

Aizputē viņa pavadīja savus bērnības gadus un ieguva arī savu pirmo izglītību. Pirmais pasaules karš pārtrauca normālās izglītības turpināšanu, bet nenoslāpēja viņas gribu kļūt par skolotāju. Jau 1920. gadā viņa sāka strādāt ar kurlmēmiem bērniem un parallēli šim darbam gatavojās skolotājas pārbaudījumiem, kuŗus izturēja 1923. gadā. Kā skolotāja Anna strādāja Nīcā, Vecpilī un Rīgā. Rīgā blakus skolas darbam viņa studēja gleznieciību pie R. Sutas un J. Tilberga. Šeit viņa iepazinās un noslēdza mūža draudzību ar mācītāju Korneliju Avotiņu. Klusībā, tikai tuvu draugu vidū, pag. gada 30. oktobrī viņi abi atskatījās uz laimīgā laulībā pavadītajiem 50 gadiem.

Bēgļu gaitas noved Avotiņus Vācijā. Šeit Anna atsāk skolotājas darbu vispirms Flensburgas un vēlāk Fallingbosteles bēgļu nometnēs. 1949. g. viņi ieceļo Kanadā, kur Albertas provincē nostrādā fiziskā darbā „obligāto gadu". Vēlāk abi pārcēlās uz Vankuveru. Šeit dzīves apstākļi nav neko labāki, bet blakus maizes darbam Avotiņi sāk rūpēties par vietējo trimdas latviešu garīgo aprūpi. Vispirms dievkalpojumi un bērnu skološana notiek privātās mājās, tad tiek nodibināta latviešu draudze, skola un draudzes dāmu komiteja. Annai šeit darba pilnas rokas, vadot skolu un aprūpējot dzīves grūtībās nonākušos tautiešus.

Vankuveras latviešu rosībām pieaugot mēs atrodam Annu Avotiņu Vankuveras latviešu biedrības un DV nodaļas dibinātāju rindās. Viņa atrada arī laiku dziedāt Vankuveras latviešu korī, organizēja un vadīja bērnu teātŗa pulciņu, lasīja referātus un rīkoja literārus vakarus. 1972. g. Rietumu krasta 5. dziesmu svētkos noorganizēja un vadīja rakstnieku cēlienu.

Kā rakstniece un dzejniece Anna Avotiņa ir pazīstama ar segvārdu Aizsila Zīlīte. Visvairāk viņa rakstīja stāstus un pasakas bērniem. Trimdā ir izdotas sekojošas viņas grāmatas: Zīlīte stāsta pasakas (1969. un 1976.), Mīklas un pasakas (1965.), Trīs māsas (Vēsturiska pasaka 1966.), Minnīte stāsta (1968). Daudzi viņas dzejoļi tika publicēti latviešu trimdas izdevumos Vācijā, ASV un Kanadā, tāpat daudzi nostāsti, apskati un apceres. Viņa ilgus gadus bija Latvija Amerikā līdzstrādniece.

Ar savām gleznām nelaike piedalījās latviešu un kanadiešu gleznu izstādēs. Daudzas latviešu mājas, galvenokārt rietumu krastā, grezno viņas gleznas.

Pateicībā par latviešu sabiedrībai ziedotām pūlēm Vankuveras Latviešu biedrība 1968. gadā Annu Avotiņu un viņas vīru mācītāju K. Avotiņu ievēlēja par mūža biedriem.

Savas dzīves pēdējos gadus Anna Avotiņa kopā ar dzīvesbiedru pavadīja Abbottsfordas pilsētā, kādus 50 km uz austrumiem no Vankuveras. Prāvais attālums tomēr nekavēja nelaiķi atbalstīt Vankuveras latviešu sabiedrības pasākumus gan ar labu padomu, gan materiālu pabalstu un visvairāk ar bagātām latviešu grāmatu veltēm no savas plašās bibliotēkas.

Jāz. Ruško

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ

KULTŪRAS DIENAS

veltītas

Kronvaldu Aša

piemiņai

Sestdien, 1987. gada 24. janvārī, pl. 18 un
svētdien, 25. janvārī, pl. 15 Latviešu Namā, Toronto

SESTDIENAS ĢIMNAZIJAS DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA SARĪKOJUMS

Programmā

Rūdolfa Blaumaņa NO SALDENĀS PUDELES
TLTA Sestdienas ģimnazijas drāmatiskā pulciņa uzvedumā,
Sandras Cifersones režijā.

●

Sestdien, 1987. gada 7. februārī, pl. 19.00 Latviešu Namā

ATKLĀŠANA — *LNAK Kultūras nozares vadītāja Inta PURVA*

REFERĀTS — KRONVALDS UN LATVIEŠU TAUTISKAIS ATMODAS LAIKMETS
Imants ALKSNIS

KRONVALDA RUNU LASĪJUMI — *Juris DZEGUZE*

PATRIOTISKAS DZIESMAS

●

Svētdien, 1987. gada 8. februārī, pl. 13.00
Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave, Toronto

KRONVALDU AŠA PIEMIŅAS DIEVKALPOJUMS
Prāvests Arturs VOITKUS un mācītājs Arveds CELMS

Jauniešu kamerkoris DZIRKSTS

●

Svētdien, 1987. gada 8. februārī, pl. 16.00
Latviešu Kultūras Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto

IEVADĪJUMS — *LNAK Izglītības nozares vadītājs Jānis MEŽAKS*

REFERĀTS — KRONVALDU ATIS — SKOLOTĀJS UN VALODNIEKS *Arveds CELMS*

TORONTO UN HAMILTONAS LATVIEŠU SKOĻU PRIEKŠNESUMI

LNAK KULTŪRAS NOZARE

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

137 Yonge St. — Shopping Mall,

(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.

Tel.: 368-5011

Vilis Hāzners

Gaŗas ēnas pār Latviju

PĀRSKATS PAR NOTIKUMIEM LATVIJĀ 1986. GADA OTRĀ PUSGADĀ

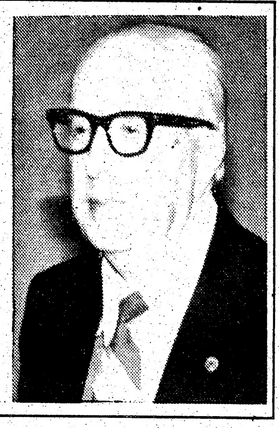

(Turpinājums)

Līdzīgi konstatējumi un runas bija vēl par daudz līdz šim nedzirdētām lietām, nekad netika vārdos pieminētas tik daudz atbildīgās amatpersonas un nekad līdz šim netika Pugo nodiktējis tikdaudz jaunu un stingru prasību pilnu uzvedumu milicijai, prokuratūrai, tiesām, ģimenēm, skolām, universitatei, arodbiedrībām un visiem citiem, kam jebkāds sakars ar šīm ,,nelaimēm'', lai visu to novērstu.

Sanāksmē bija klāt viss CK birojs, Maskavas pārstāvis un visas Latvijas atbildīgās amatpersonas. Pati sanāksme rādīja cik tālu krievi ir paspējuši sagandēt mūsu tautas, sevišķi jaunatnes, morāli... Nu jau jārīko speciālas sanāksmes, lai mēģinātu visu to novērst...

6) 12. septembrī notika partijas, padomju un saimnieciskā aktīva sanāksme, lai izskatītu jautājumu, kā ātrāki un labāki sagatavot visus saimnieciskos pasākumus ziemai. Tik laicīgi līdz šim līdzīga sanāksme Latvijā nebija notikusi (atkal XX VII kongresa ēna! VH). Kā galvenie referenti bija CK sekretāri J. Oherins (jauns, kopš 3.sept., sk. vēlāk) un A. Briļs. Sanāksmē piedalījās gandrīz visi CK prezidija locekļi, vairāki valdības locekļi un daudz attiecīgo pasākumu vadītāji. Izskatīti tika visi uzņēmumu sasāpējušies un nenokārtotie jautājumi, kuri skārs Latvijas dzīvi nākošā ziemā. Visam pamatā lika XX VII kongresā uzstādītās prasības, nepieļaujot lejupslīdi rūpniecībā, celtniecībā, transportā un lauksaimniecībā, nepazemināt ražošanas tempus un radīt ietrādi nākamajam gadam.

Visās minētās saimnieciskās nozarēs tika atrasti daudzi trūkumi. Vispirms izanalizēja elektrības patēriņa jautājumus, kur gandrīz nevienā lielākā rūpniecības pasākumā vai citās saimnieciskās nozarēs neatrada normālu stāvokli. Rīgā pat nav nodrošināta 1/3 centrālo siltumtīkla abonentu! Vispāri daudzas ministrijas un uzņēmumi (arī laukos) atpalikuši elektriskā siltuma nodrošināšanā.

Asi tika kritizēta Celtniecības ministrija. Tā siltumsaimniecības objektos ieguldījusi tikai 54% no paredzētā plāna. Nepilnīgi apgādāti iedzīvotāji ar kurinamo. Te ir daudz nopietnu trūkumu, nav nekādu rezervju.

Netiek palielināts gāzes īpatsvars siltumsaimniecībā. Atpaliek Rīgas-Daugavpils gāzes vada būve.

Daudzās vietās netiek taupīta energija. Tā daudz pat pārtērēta.

Atpaliek sociālistiskās sacensības elektroresursu zudumu novēršanā.

Energijas apgādes stāvoklis visur uz laukiem ir neapmierinošs. Pavirši tiek gādāts par slimnīcām, skolām, internātskolām un bērnu iestādēm.

Vāji organizēts transporta jautājums. Slikti tiek uzmanīti pievedceļi. Te vairāk vainīgi dzelzceļnieki.

Netiek laicīgi pabeigti lauku darbi un iedzīvotāju apgāde ar pārtikas līdzekļiem. Vairākos rajonos stipri ieildzis ražas novākšanas darbs. Zemi ir kartupeļu novākšanas tempi, novākta tikai viena trešdaļa. Lieli ir kartupeļu zudumi. Atsevišķās vietās pat puse ražas paliek uz lauku!

Nenormāla ir lopbarības sagatavošana. Tā ir zemāka nekā 1985. gadā. Ziemai sagādāts tikai 76,4% no nepieciešamās lopbarības. Daudz vietās tā ir sagatavota ļoti pavirši un saimniecību vadītāji pat samierinājušies ar stāvokli, ka tās ziemai nepietiks. Nepilnību un trūkumu šajā ziņā ir pārāk daudz.

Ziemāju sējas tempi ir neapmierinoši. Apsēti tikai 36% no paredzētām platībām.

Vāji organizēta visur lopu pāriešana uz kūtīm. Samazinājušies gandrīz jau tagad izslaukumi. Tas pieļauts daudzos republikas rajonos. No 700 paredzētām kūts remonta ēkām nav daudz kas paveikts, arī daudzos rajonos.

Nav sagatavoti dārzeņu, augļu un kartupeļu pārziemošanas apstākļi. 18 jaunu noliktavu vietā uzbūvētas 9! Iedzīvotāji tiek vāji apgādāti ar dārzeņiem un augļiem.

Tika skārti arī daudzi citi jautājumi, kas saistīti ar gaidamo ziemu. Var jau būt, ka vēl daļu no pārrunātiem tēmatiem spēs nokārtot, kāpēc šķiet šī sanāksme notika tik laicīgi.

Nobeigumā runu teica jaunais CK biroja loceklis (kopš 3. sept., sk. vēlāk) V. Soboļevs, arī brīdinādams laikus izpildīt pārrunātās partijas prasības.

7) Jauna CK biroja kārtējā sēde notika 19. sept. atkal galvenām kārtām runājot, ka netiek pildīti XX VII kongresa lēmumi. Pardaudz formalisma pieļaujot visu pakāpju kadru rezerves radīšanā, mācīšanā un audzināšanā. Visvairāk bāriena saņēma partijas Gulbenes rajona komiteja. Aizrādījumus saņēma arī republikas galvenās energētikas un elektrifikācijas ražošanas pārvaldes priekšnieks I. Aizsilnieks (rets latvietis atbildīgo darbinieku vidū, viss vairums tie ir krievi, VH), ka maz domāts un plānots par energijas problēmām ziemai. Tajā pat laikā laucinieki — sovchozi un kolchozi — saņēma norādījumus kāpināt siciālistiskās sacensības lopu pārziemošanas sagatavošanas darbiem un vairāk ražot lopkopības produktus iedzīvotāju vajadzībām. Par maz vērības līdz šim esot pievērsts lopbarības sagatavošanai ziemai. Tāpat vairāk rūpes jānesot par dzīves apstākļu uzlabošanu lopkopjiem.

8) Jauna ,,burzma'' bija atkal CK birojā 26. sept. Pirmkārt partijas propagandistus kopā bija sasaucis jaunais CK otrais sekretārs V. Soboļevs, tiem norādīdams, ka ,,atjaunošanās sabiedrībā nebūs iespējama, ja vispirms netiks kardināli pārkārtots partijas darba stils un metodes visos posmos, arī ideoloģiskā darba sfērā. Un tieši propagandisti, kas spēj radoši domāt un prot runāt ar cilvēkiem, ir aicināti atklāt, kā jāstrādā pa jaunam, radīt lietišķuma un principalitates paraugus un celt partijas mācību prestīžu. Viņiem veicams liels un spraigs darbs, lai paaugstinātu padomju cilvēku politisko kultūru, attīstītu darba rosmi un sociālo attīstību un aktīvitāti. Ir jāpanāk, lai visi saprastu XX VII kongresa lēmumu būtību un izprastu to garu''. Pēc tam tika apbalvoti izcilākie propagandisti (apm. puse krievu! VH), apm. 50 personas kopskaitā.

Pēc tam sekoja CK biroja sēde, kuŗā atkal bija ,,bāršanās'', ka netiek pildīti partijas XXVII kongresa lēmumi attiecībā uz vēlēšanu kampaņu un ,,lietišķu principu'' ievērošanu. Netiekot prasīta komūnistiem arī atbildība par stāvokli darba kolektīvos. Sapulcēs nepiedaloties partijas vadošie darbinieki, arī netiekot pievērsta vajadzīgā vērība komjaunatnei.

Tieši šī CK prezidija sanāksme liecināja cik vāja un nevarīga, arī negribīga ir tieši partijas vadība!

9) 27. septembrī LKP CK Politiskās izglītības namā notika plaša propagandas darbinieku sanāksme, kuŗā runāja par idejisko audzināšanu XXVII kongresa pārkārtojumu garā. Galvenais runātājs bija CK jaunais sekretārs V. Soboļevs, kuŗš gribēja latviešiem iestāstīt cik ,,gudri'' jāstrādā partijas labā. Viņa referāta virsraksts bija ,,Propagandists — masu politiskais audzinātājs un organizētājs, aktīvs cīnītājs par republikas sociāli ekonomiskās attīstības paātrināšanu.'' Viņa garajā, samērā vienmērīgā runāšana gribēja apgaismot klausītājus par komplicētu uzdevumu, kāds esot pārkārtot mūsu valsts (domāts visu Krieviju) visu sabiedriski politisko un ekonomisko dzīvi. Viņš arī stāstīja (gan nekā jauna, VH) kas konkrēti jādara propagandistiem. Runātājs atzīmēja, ka ,,kopš gada sākuma republikā pēc jaunajām saimniekošanas metodēm strādā vairāk nekā 270 uzņēmumu un organizāciju (tā tad gaužam maz, VH).'' To rūpniecības ražošanā īpatsvars gan esot aptuveni 75% un tajos esot nodarbināti apm. 70% rūpnieciskās ražošanas personāla. Sākot attīstīties princips — vairāk tiesību un atbildības. Partijas XXVII kongress un partijas jūnija plēnums esot radījis labvēlīgas iespējas daudzus ekonomiskos uzdevumus risināt tieši uz vietas (it kā visus 69 gadus nebūtu bijis?, VH). Un tas nu prasot pacelt partijas idejisko audzināšanu. Runāja arī vēl citi partijas vadītāji un klāt bija gandrīz viss CK birojs, atskaitot Pugo un Betehtinu.

Saprotams, sekoja atkal lēmums un nu partijas propagandisti dosies darbā ar jauniem spēkiem!

10) 15. oktobrī atkal bija CK biroja kārtējā sēde. Šoreiz plaša runāšana bija par šī gada deviņu mēnešu darba rezultātiem. Te atkal runāšana bija iepriecinoša, jo izrādījās, ka katrs astotais uzņēmums kopš gada sākuma nav izpildījis piegādes līgumsaistības resp. darbības plānu. Tika asi kritizētas Mežrūpniecības, celulozes un papīra rūpniecības, kokapstrādes rūpniecības ministrija un daudzi uzņēmumi. Visas tās gausi īstenojot augstākas kvalitātes preču ražošanu un vispār ražošanu. Nopietnas bažas izraisot tas, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājusies tautas patēriņa preču ražošana. To pieļāvuši daudzi uzņēmumi. Celtnieku vainas pēc nav nodoti lietošanā vairāki svarīgi objekti... Ražošanas vadības metodes vēl notiekot pēc agrākās kārtības, neesot nekādas pazīmes to uzlabošanai. Daudzi ministri esot jau saņēmuši bargus partijas sodus (vairums gan krievi, VH), citi jau nomainīti. Maz tiekot domāts par XXVII kongresa lēmumiem un tālu vairs neesot arī Padomju Savienības 70 gadu pastāvēšanas jubileja.

Cik birojs uzdeva pāriet uz divu maiņu darbu lopkopībā, dažās vietās, piem. Valmieras rajonā, par to neesot nemaz domāts. Tāpat lika pāriet uz divu maiņu darbu visos sovhozos un kolchozos. Pēdējais bija nopietnākais lēmums saimnieciskā dzīvē, jo tur nebija līdz šim nekādas kārtības darbu veikšanā.

11) 20. oktobrī notika jauna svarīga sanāksme CK birojā. Šoreiz tika sapulcināti visi republikas partijas darba revidenti, lai noklausītos CK pirmā sekretāra Borisa Pugo norādījumus kā pēc partijas XXVII kongresa gara jāpārkārto revidentu darbs, kā tas jāpilnveido un kā jāpastiprina šī darba efektīvitāte. Tika atkal dzirdēta ,,vecā dziesma'' par paviršību, papīra plūdiem, nevērību, subjektīvismu, objektīvitāti, ,,šaurajām vietām'' un daudz ko citu — saprotams, prasot visu nevēlamo novērst. Lēmumu atkal bez gala... Bet Maskava jāklausa!

12) 30. oktobŗa sēdē laiks bija pienācis Latvijas zvejniecībai. CK biroja sēdē izskatīja jautājumu kā tālāk uzlabot *Latvijas zvejniecību kā* labāk paaugstināt zivsaimniecības attīstības problēmas. Izrādījās, ka zvejsaimniecības vadītāji visus agrākos, arī XXVII kongresa lēmumus, izpilda neapmierinoši. Iedzīvotāju apgāde ar zvejniecības ražojumiem ir neapmierinoša, tās rezultāti, salīdzinājumā ar 1980. gadu, ir samazinājušies.

(Turpinājums sekos)

— TĀTAD TU NO DARBA AIZGĀJI AR LEPNI PACELTU GALVU UN VIŅI PALIKA, ASARĀS MIRKDAMI!

E. RUSMANIS

Vanagu Kārlis

Ziemas mēneša zīmīgas piezīmes

Pēc laikrāža esam jau iecilpojuši Jaunā gada Kalendāra ziemas — janvāŗa mēnesī. Tā kā Jaunais gads būs tikai 365 dienas, 5 stundas, 48 minūtes un 46 sekundes gaŗš, — izmantosim katru tā brītiņu lietderīgi un atbildīgi, bet par visu vairāk — neaizmirsīsim *mūsu Latviju*. Latvija gaida un cer no mums visiem, lai veicam Dieva uzlikto pienākumu — cīņu par Latvijas brīvību. Lai tad nu Jaunais gads ir labs un svētīgs ikvienam latviešu asiņu cilvēkam kā šeit, tā tur — tēvzemē! Lai saulgriežu laikā saule griež mūsu cerības uz labo pusi!

*

Šinī 1987. gadā (A. D. MCMLXXXVII) iederētos sabiedriski atzīmēt ,,apaļo gadu'' norišu atcerēs: mūsu tautiskās kustības ideologa Kronvaldu Aša 150 dzimšanas dienu, mūsu prezidenta Dr. Kārļa Ulmaņa 110. dzimšanas dienu. Tāpat bij. ministru prezidentam un sūtnim Berlīnē agr. Hugo Celmiņam un rakstniekam Jānim Jaunsudrabiņam ir 110. dzimšanas gads. Latviešu nacionālisma paudējam Vilim Olavam, dzejniekam Edvardam Veidenbaumam, šacha problēmu starptautiskajam teorētiķim Kārlim Bētiņam 120. dzimšanas gads. Mūsu Nacionālās padomes organizētājam, ministru prezidentam, *tiesībniekam* Voldemāram Zāmuelim ir 115. dz. gads. Pirms 105 g. piedzimis Latvijas senvēstures pētnieks archeologs Dr. Francis Balodis. Simtgadnieks šogad kļūtu mūsu pirmais ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics, sūtnis Vašingtonā Dr. Alfrēds Bīlmanis un latvietības pētnieks Vilis Bilķins. Šogad 95 gadus vecs kļūtu Senlatvijas pilskalnu uzmērītājs gleznotājs Ernests Brastiņš un latviešu izlokšņu pētnieks Dr. Ernests Blese, bet 85 gadnieks būtu dzejnieks (Mūžības skartie) Aleksandrs Čaks-Čadarainis. Atmiņās pieminams, ka pirms 60 gadiem uz mūžu aizmiga Latvijas pirmais valsts prezidents Dr. Jānis Čakste, un 1937.g. — Tēvzemes balvas pirmais laureāts dzejnieks Jānis Akurāters.

Dievs mums piešķīris labestību šogad 27. aprīlī sumināt vēl arvien sīksti savu amatu veicot, Latvijas republikas visvecāko valsts darbinieku — mūsu sūtniecības lietvedi Parīzē — dundadznieku Kārli Bērendu viņa simtajos šūpļa svētkos (LA līdzstrādnieks). Tautas pateicība priekšzīmīgajam ierindniekam!

*

Aizdipušo 1986. gadu izsludinājām par trimdas cīņas gadu. Gads gan ir beidzies, bet ne mūsu cīņa par tautas un tēvzemes brīvestību. Cīņas pieredze gandarījusi mūsu rosmes, radījusi optimistisku gaisotni mūsu varēšanai, atklājusi jaunus veidus. Tagad — tikai uz priekšu! Kas mums visvairāk vajadzīgs, ir visu trimdas baltiešu apvienota sadarbība, koordinēta politiska un ideoloģiska globāla stratēģija. Cīņas frontes latviešu posmā jāiesaista aizgājušie un dezertieŗi!

Prof. Dr. V. Klīvem rūp plānota cīņas koordinācija. Mūsu cīņas stratēģijas kodolam jābūt padomju varas izbeigšana Baltijas valstīs, tam jākļūst par globālu plānu. Daudzas trimdas organizācijas, nerunājot par tautiešu vairākumu, nemaz tā īsti nejūtas reāli iesaistītas globālajā cīņā par mūsu tautu brīvību! (Kas notika ar Dr. V. Klīves ierosinājumu LELBA, lai mūsu ,,bagātās draudzes'' atbalsta īpašu nacionālpatriotisku valdības necenzētu radio raidījumu noorganizēšanu uz okupēto Latviju 2 reizes ńedēļā, kas mēnesī par 8 raidījumiem izmaksātu tikai $3.000? Arī Dieva vārds sludina, ka brīvība jāizpērk ar ziedošanos; debesu spēki un ieguldījumu fondi to mums nedāvinās...,

*

Ikvienam mūsu periodiskam izdevumam jākalpo trimdas sūtībai. Rakstītam bez tiešās informācijas par mūsu rosmēm jāstiprina cīņas gars, jāizgaismo trimdas vadības programma un jāuzklausa arī tie, kam par tām būtu kādi savdabīgāki ieskati. Trimdas latviešu brīvajā presē jābūt vietai arī brīvo latviešu brīvai domu izmaiņai. Ja laikrakstos ievietotu tikai tādas rindas, par kuŗām redakcija pavisam droša, ka tā neviena patmīlību neskars, tur būtu baltas lapas...

Kaut gan mūsu rosmes cilvēku tiesību konferencē Vīnē norisinājās pēc ASV piedalīšanās nelikumīgi okupētās Latvijas Jūrmalas konferencē, paškritika par Vīni sadzirdēta kā pirmā! Bet ne jau Amerikas krastu laikrakstos, jo tā neglaimo mūsu vadības lokam. Ne jau ,,apsūnojušo veču'', bet gan mūsu spraigo jauniešu kritikas galvenie punkti par sabiedrības atbalstītās latviešu cīnītāju ekipas darbošanos Vīnē ir šādi: slikta organizācija, stingras vadības trūkums, neskaidri norādījumi, neziņa par uzdevumu programmu, informācijas trūkums, nesagatavotība. Katram pašam vajadzējis papūlēties atrast sev darāmo. Bijis ,,komūnikācijas un saprašanās trūkums starp jauniešiem un tā sauc. ,,tautas vadoņiem'', tie ,,paļāvušies uz jauniešu patstāvīgu domāšanu un attapību'', pašplūsmi! Jauniešiem—stipendiātiem tad nu pirmā vietā dažkārt bijusi pilsētas apskate''...

Izīrējama
MĒBELĒTA ISTABA
Gerrard-Woodbine rajonā.
Zvanīt 691-3980.

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības vadība apspriežu laikā Austrālijā.

Cerēsim, ka par šo konstruktīvo paškritiku ASV trimdas vadība nebūs pārāk dusmīga uz tās drosmīgo komentētāju Minsteres ,,Vadoņu skolas'' studenti Lindu. Tāpat cerēsim, ka, līdzīgi Lindai, arī kādam Jūrmalas saieta liecinieka radīsies dūša līdzīgām paškritikas piezīmēm.

Vēl arvien nezinām, ko Jūrmalā tā īsti darījis tur latviešiem no ārlietu ministrijas piekomandētais ASV diplomāts Ints Siliņš. Kālab nenolika ziedus pie Brīvības pieminekļa, ko atbalstījis delegācijas izrīkotājs red. Valeks, tāpat jaunais sūtnis Ungārijā Palmers? Kas Matloka īsajā latviski teiktajā uzrunā iespēlēja cildinājumu Kultūrkomitejas atbalstītajai Skulmes izstādei pie Vašingtonas, — vai tam kāds sakars ar latviešu trimdas mākslinieku 40 darbiem, kas nopirkti par čekas rubļiem?

*

Vai kāds pēc Vīnes saieta pateica ASV ārlietu ministram Šulcam siltu paldies par to, ka viņš kādu laiciņu paturēja pie savu svārku atloka mūsu propagandas pogu ,,Freedom for Latvia'', kas tik labi bijusi redzama TV lodziņos un Vīnes laikrakstos? Tā atsvēra daudzus mūsu apkārtnes plakātus ar tādu pašu mudi...).

Īpašu atzinību neizteicām arī tām pieçām iznesīgajām latviešu tautu meitām, kas, nevienam Vīnē atļauju neprasot, smaidīgas nostājās pie konferences ēkas galvenās ieejas un katram delegātam pateica latvisku labdienu. Neviens tās projām nedzina, bet daudzi delegāti — pat ,,sarkanie'' — piestāja pie viņām. Pat ASV ārlietu ministrs Šulcs, steigā pagājis gaŗām, atgriezās atpakaļ, lai sasveicinātos ar tām! Mūsu Saulcerītes un Laimdotas bija īstajās vietās...

Vēl gan nav dzirdēts, vai trimdas kopība vispār atcerēsies Zviedrijas latvieti Gunāru Pāvulu, kas Vīnē aukstajā naktī pie sovjetu pieminekļa, lai sarkanarmietim nesaltu kājas, bija iekūris (G.P., šķiet, uzņēmās vainu uz sevi, sedzot citu neapdomību) ugunskuru, par ko Vīnes bruģu tiesa viņu sodīja ar apm. 1500 dālderu lielu naudas sodu? Jebšu: pats protestē, pats iekrīti, pats tad arī maksā ragā...

Atzinība par DV TK sniegumu teātŗu festivālā

Pagājušā gada rudenī Daugavas Vanagu Teātris Kanadā piedalījās Ontario Daudzkultūru Teātŗu Apvienības (OMTA) rīkotajā 15. teātŗu festivālā, kas apvienoja 12 dažādu tautību teātŗu izrādes.

DVTK sniedza U. Siliņa lugas Ir Akmeņi raud izrādi, kuŗu vērtēja režisors un TV producents Franks Kanino (Canino), pēc izrādes sniedzot ansamblim un režisoram savus norādījumus un vērtējumu, tā rīkojoties pēc katra ansambļa izrādes.

Vērtējumu rezultātus paziņoja gadkārtējā apbalvojumu vakarā 11. janvārī, kuŗā piedalījās arī 14 DVTK dalībnieki un kuŗu atklāja jaunievēlētā OMTA prezidente Inta Purva. Vērtētājs (adjudicator) paziņoja Festivala nominācijas un godalgas.

DVTK par savu izrādi saņēma šādas nominācijas: —

Labākā aktrise — Herta Jurševska, labākais aktieris — Juris Freijs, labākā uzveduma techniskā koordinācija.

Pēdējā kategorijā DVTK saņēma godalgu (Award), par ko atzinība pienākas režisoram G. Vēreniekam, izrāžu vadītājai M. Lapiņai un ansambļa techniskiem darbiniekiem.

Vācu un īru teātŗu ansambļi ieguva 5 nominācijas katrs, tiem sekoja latvieši (DVTK), spāņi un čehi — katram ansamblim 3 nominācijas. Speciālās vērtētāja godalgas (Special Adudicator's Awards) izpenījās spāņi par sava uzveduma kostīmiem un dekorācijām. **J.F.**

TORONTO

● DV Toronto nodaļas valdes sēdi 16. janvārī vadija valdes priekšsēdis Z. Akots.

Klusuma brīdī pieminēja mūžībā aizgājušo nodaļas biedru Aloizu Vjaksi. Sekoja valdes locekļu ziņojumi. Draudzīgā aicinājuma zīmē jaunatnei, Vanadžu kopa atvēlējusi 1,100.- dol. no saviem līdzekļiem. Nodaļā uzņemti 2 jauni biedri. Nolikti ziedi pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē 10. janvārī. Vienojās ar grāmatu veltēm apsveikt 3 Toronto latviešu skolu vienības bet ar naudas velti — skautugaidu vienības. Pienākušas pateicības no Ziemas svētku dāvanu saņēmējiem. Vecsportists Arnolds Tīcmanis īsumā informēja par 1986. gadā iegūtiem 26 pasaules rekordiem par to saņemot 30 zelta un 3 sudraba medaļas.

DV Toronto nodaļas gada svētki notiks šā gada **17. oktobrī** un nevis 27. oktobrī, kā tas tika ziņots Toronto organizācijām piesūtītā paziņojumā. **-Ons.**

GRAND RAPIDI

● 15. februārī pl. 12 pašu namā Latviešu biedrības gada sapulce. Darba kārtībā ziņojumi un pārskati par aizvadītā gada darbību, 1987. g. budžeta apstiprināšana, vēlēšanas u.c. jautājumi. **V.Z.**

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(53. turpinājums)

Ihihihiii! — viņa bez redzama iemesla savādi smejas. — Nesaprotu, kas šodien notiek? Kādēļ tik daudzi cilvēki meklē pajumti? Šausmīgi! Vai katru mirkli skan durvju zvans... Studenti! Jaunieši! Ģimenes ar bērniem! Visiem, visiem nepieciešamas istabas! Bet man tikai jums vēl palikusi viena vienīga brīva vieta...

— Si! — es brīnos, slieksni pārkāpdams, piekrītot pamāju ar galvu un pasniedzu savu ,,cedulu''. Plašajā telpā, kur ierīkots viesnīcas restorāns, pirmajā mirklī manas saules staros apžilbušās acis neko nevar saskatīt. Vājā, zaļganā krēsla, kas ieplūst caur cieši aizvērto redeļu slēģu šaurajām spraugām, šķiet kā pusnakts tumsa.

Mazliet savādi, ka nekur neredz nevienu no tiem ceļotājiem, kas šeit apmetušies pirms manis. Līdz pēdējai iespējai pārpildītajā viesnīcā valda neparasts klusums. Meklēdams loģisku izskaidrojumu šim apstāklim, atceros, ka vasaras vidū pusdienas laikā jau visas ziemeļu Arģentīnas pilsētas kā izmirušas, jo veikalus slēdz, visa rosība rimst, un četras stundas, kad vislielākais karstums, ļaudis guļ dienasvidus miegu. Man pie šīs iezemiešu paražas grūti pierast. Arvien jūtu steigu un nemieru, jo lietderīgi vēlos izmantot katru brīdi. Zem vēsas dušas noskaloju ceļa putekļus, ātri noskuju sadīgušos bārdas rugājus, pārmainu veļu un virskreklu un dodos izlūku gājienā pa svešo pilsētu.

Pirmajā dzelzlietu veikalā neveicas.

— Mēs šitās mašīnas jau pazīstam! — tirgotājs diezgan dusmīgi un nelaipni spurojas pretim. — Pirms apmēram gada Buenosairesā nopirkām divas un tikai nesen ar lielām grūtībām pārdevām.

Bazārā un darba rīku vairuma tirgotavā, kas pus ,,kvadru'' tālāk, iepircējs ir piesardzīgs vīrs, kas negrib labprāt riskēt ar nepazīstamu preci.

— Tā jau tik daudz to lietu, ka visas knapi var savākt un atcerēties, kur katra noglabāta! — viņš sūdzas. — Redziet, cik nelāga mums izgāja ar skārda vainagiem un papīra puķēm, kuŗas katru gadu lielos vairumos saņemam pirms mirušo piemiņas dienas. Šoreiz ne pusi no visa daudzuma neizdevās pārdot! Buenosairesas armēņi un žīdi — maitas un sātani tādi! — jau pirms laika visus mūsu parasto klientu veikalus pārpludināja ar agrāk neredzētām krāšņām plastikas rozēm, ozollapu imitācijām un plastmasas palmu zariem. Tādēļ tagad mums trūkst naudas, lai pret tūlītēju samaksu iepirktu pirotechnikas pugačus, petardes, raķetes un rotaļlietas, pēc kuŗām liels pieprasījums Ziemsvētkos, Jaungadā un Trīsķēniņu dienā. Skataities pats, uz kādu ,,naglu'' mēs esam uzrāvušies! — seņors atveŗ plašas noliktavas durvis, kur pie sienām un griestiem pakārts vai desmit lielu kapsētu un daudzu bēŗu namu skumīgais greznums.

Citā vietā, lielā jauktu preču tirgotavā, nesastopu īpašnieku.

— Atnāciet pēc septiņiem vakarā vēl reizi! — darbinieki pamāca. — Pēc diendusas mīega katru pēcpusdienu mūsu ,,patrons'' sautējas turku pirtīs.

Ļoti daudzi veikali Santiagodelestero pilsētā pieder arabiem.

— Tepat tuvākā apkārtnē jūs atradīsit vēl trīsdesmit septiņus citus tirgotājus un uzņēmumu īpašniekus, kuŗiem tāds pats uzvārds kā manējais — stāsta seņors Moizes Mulki, kuŗam centrāltirgus rajonā moderni iekārtota ,,fereterija''.

Mana sīkstā neatlaidība vainagojas panākumiem, jo seņoram Mulki un viņa radiniekiem palaimējas uz pēcmaksu pārdot sešas tecilas. Vēl pa vienai nopērk Viktors Dotti un Eliass Elhals. Vareni veiksmīga diena! — trīsdesmit deviņas tecilas uzsistas gaisā! Pēc trīssimt kilometru gaŗa ceļojuma autobusā un tik daudz staigāšanas, runāšanas un tirgošanās jūtos ļoti noguris, bet lielā klimata maiņa laikam nākusi par labu manai veselībai. Sausais un karstais tuksneša gaiss varbūt labākas zāles nekā karstvīns un aspirīns. Jūtu, ka pilnīgi pagaisis gripas nelabums un galvas sāpes, ar kuŗām mocījos iepriekšējās dienās. Ar tumši ziliem Izglītības un kultūras ministrijas autobusiem no sporta laukumiem pilsētas centrā atgriežas Evitas čempionāta sportisti.

Iepretim bīskapa katedrālei, ,,cabildo'' (valdības) namam un citām vēsturiskām koloniālo laiku celtnēm labi kopta parka vidū atrodas apaļa mūzikantu estrāde. Tur šovakar Buenosairesas viesu — ģenerāļa Sanmartina grenadieŗu pulka militārā orķestŗa koncerts. Jau no tālienes var dzirdēt, kā divdesmit bundzinieki, stabulētāji un ragā pūtēji — tram ta ram tam, rā ra! — atskaņo militārus maršus, Arģentīnas folkloras un spāņu melodijas. Mūzikantiem greznas senlaicīgas uniformas un augstas cepures ar sarkaniem zīda pušķiem. Stalts kapelmeistars takts zizli cilā ar baltiem cimdiem. Zem augsto dateļu palmu kuplajiem vainagiem kā mirdzošs dzirksteļu spiets dej tveicīgās siltzemes nakts spožie spīganīši. Dārza architektūras kompozicijā simmetriski veidotās dobēs zied baltas, dzeltenas un sarkanas rozes. Plašo laukumu ap estrādi pilda gaišās vasaras drānās tērptu jauniešu drūzma.

Milessi viesnīcā atgriežos ap vakariņu laiku. Tagad dižās ārdurvis plaši atvērtas, gaitenis spoži apgaismots un aiz durvju sarga piestatņa, greznā uniformā tērpts kā ģenerālis, stāv liela auguma seņors ar kailu galvas vidu un klusēdams man pasniedz istabas atslēgu. Pa manas prombūtnes laiku kāds revidējis manu koferi un ceļa somu. Laukā izņemta visa savalkātā veļa, zeķes, kabatas lakatiņi un virskrekli, kuŗus tīri izmazgātus un izgludinātus atrodu turpat kaudzē sakrautus blakus gultai uz krēsla. Priecādamies par tādu uzmanīgu un gādīgu apkalpošanu, es noskalojos zem vēsas dušas un pusstundu vēlāk eju uz restorāna telpu, kur nesastopu nevienu no pārējiem hoteļa viesiem. Durvju sargs tagad tērpies vienkāršākās drēbēs, ar gaŗu skoteli priekšā un baltu pavāra cepuri galvā, darbojas pa virtuvi. Viesnīcas īpašniece klāj galdu. Viņai mugurā melns, īss, augumam cieši piegulošs viesu apkalpotājas tērps, kas ap vidukli sajozts ar mazu, koķetu priekšautiņu. Sarkanie mati uz pakauša sasieti ,,kumeļa astes'' frizūrā. Tik gaŗas un kaulainas kājas vēl neesmu ievērojis nevienai citai sievietei. Lielu muskuļi zem ādas kustas kā apaļas lodes.

— Labvakar, seņora! — laipni sveicinu.

— Seņorita!

— O! Desmit tūkstoš reizes atvainojiet! Es laikam esmu ieradies par agru?

— Kādēļ? — viņa, ļoti izbrīnījusies, raugās pretim savādām, plati ieplestām acīm, kuŗu skats liekas vērsts tālumā.

— Nu! Varu nākt mazliet vēlāk... Reizē ar pārējiem...

— Ar kādiem pārējiem?

— Bueno! (labi) Vai tad studenti, jaunieši un ģimenes ar bērniem nedzīvo jūsu namā?

— Ihihihi! — seņorita smejas. — Seņor! Es jau neesmu traka! Tādus nemaz nelaižu te iekšā... Fuih! Ne mūžam! Bērni par katru nieku raud! Pusaudži taisa lielu troksni. Tie laiki, kad te varētu ienākt visādi ļaudis, sen pagājuši. Šausmas! Pirms gadiem desmit, kad šī viesnīca piederēja manam tēvam, šai pašā zālē Ipolito Irigojena radikāļi svinēja jubilejas un rīkoja sanāksmes... Aiiii! Runāja, dziedāja... smējās un trokšņoja vēl ilgi pēc pusnakts... Bet es... Es! Vai zināt, ko es izdarīju? Es šīs neķītrās trokšņa orģijas izbeidzu... Es visus šos vulgāros cilvēkus ... šo nožēlojamo pūli izmetu laukā... Jaaa! Uz visiem laikiem! Miers un āaaamen! Ihihihihi!

Pēkšņi seņorita apklust un šausmās ieplestām acīm ar abām rokām aizsedz sev muti un tikko sadzirdami čukst:

— O, seņor! Piedodiet! Piedodiet, ka es pati tik skaļi klaigāju... Ssssst! — labās rokas rādītāja pirkstu vertikāli pie lūpām pacēlusi, viņa ar mīmiku un zīmēm cenšas saistīt manu uzmanību. — Klausaities! Klausaities! Dzirdiet! Jūs dzierdiet!

— Si! — es piekrītot pamāju, kaut klausos un neko nedzirdu.

— Ai! Es neesmu maldījusies! Jūs esat klusuma mīlētājs! Jūs dzirdat, kā šis brīnišķīgais klusums skan, kas te visapkārt! — viesnīcas saimniece kā ekstāzē jūsmo.

Vājprātīgo loģika un domāšanas veids reizēm met neparastus kūleņus. Es cenšos pielāgoties apstākļiem un tēlot uzmanīgu klausītāju. Tālu pa pasauli klejodams, esmu sastapis Krievijas cara ģenerāļus, kas nebeidz komandēt neredzamus kaŗapulkus, un ministrus, kuŗiem pelēkas ietinamā papīra strēmeles un vecu laikrakstu lapas šķiet uzmācīgu spiegu iekāroti slepeni valsts kancelejas dokumenti.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

20.

Kuŗu vietu, bāleliņ,
Pāri kāpi Daugavai?
Nepazinu laivas dzītas
Ne kumeļa bridumiņa.
30980 Lubānas Md.

Kļava lapa lielījāsi
Pār Daugavu tiltu celt.
Tek Daugava strauji strauji,
Aiznes lapu jūriņa.
30976 Aijažos.

Daugaviņa melnacīte,
Panes koka gabaliņu;
Uz tā koka gabaliņa
Panes manu augumiņu.
30711 Meirānu Md.

Reiga elle, Reiga elle,
Daugaviņa muomuliņa:
Daugaviņa izšūpoja,
Kai māmiņa šyupulī.
52225 Varakļānu Rz.

Daugaviņa lielījās
Līkumiņa nemetot;
Es tavā līkumā
Dažu rītu noganījū.
30959 Meirānu Md.

*

Saucin sauca aiz upītes,
Vai sauc tautas, vai bāliņi?
Ja sauc tautas, celšu laivu,
Ja bāliņi, kumeliņu.
3530 V.K.Z.

Cērpiņš auga pie cērpiņa,
Vidū auga grezna puķe;
Stāv tautietis ar brālīti,
Vidū *manis vainadziņis*.
37811 Lažas Azp.

Kas kaiš man nedzīvot
Pie saviem bāliņiem:
Pie galdiņa vien sēdēju,
Vaska sveces dedzināju.
37997 Lielvārdes Rg.

Teč, upīte, nasagrīz
Nīdruojiņa kryumiņā;
Ej, muosiņa, nasalīdz —
Syurdīnīts tautu dāls.
43409 Siljāņu Rz.

Ne ar vienu nesader
Mana sīka valodiņa;
Ar tautieti saderēja
Ij rītā, vakarā.
26780 Cesvaines Md.

*

Esi gudrs, tautu dāls,
Turi gudru padūmiņu;
Es atstuoju tāv' ar muoti,
Uz tevim vārdamuos.
48714 Andrupenes Rz.

Bar, tautieti, ko bārdams,
Tu ar mani nebaries!
Tevi vadu aizejot,
Tevis gaidu pārejot.
26745 Nītaures Rg.

Es asaru neraudāju
Ne savā mūžiņā;
Mans maizītes devējiņš
Pēc manam prātiņam.
48717 Lutriņu Kld.

Aiz kū lela, aiz kū plota,
Aiz kū plota platējūs?
Aiz leluo teirumiņa,
Aiz gudruo oruojiņa.
48700 Stirnienes Rz.

Dievam tika, ļaudīm žēl,
Ka mēs mīļi dzīvojam;
Dievam tika mīļi vārdi,
Ļaudīm gaužas asariņas.
26748 Dundagas Vp.

Nikolajs Seglenieks

Sporta draugu pieminot

Francijā, Strasburgā, 1986. gada 24. decembrī Ziemsvētku priekšvakarā skuju ceļā aizgāja Latvijas valsts vienības bijušais futbolists un basketbolists Aleksandrs Vanags, dzimis Rīgā 1919. gada 21. februārī.

Saka, ka labiem cilvēkiem esot daudz pavārdu. To var attiecināt uz Aleksandru Vanagu. viņu mēdza saukt gan par Sašu, Sašiņu vai par Vanadziņu. Sašam bija daudz draugu jau tāpēc vien, ka viņš bija izcils sportists divos atšķirīgos sporta veidos, kas viņa popularitāti dubultoja. Viņš vienmēr bija draudzīgs, sirsnīgs un sabiedrisks.

Strasburgas ārpilsētā, skaistā apkārtnē viņam bija savrūpmāja ar dārzu. Brīvlaikā Saša apceļoja pasauli, apciemojot savus draugus Eiropā, Amerikā, Austrālijā un citur. Vismaz reizi gadā Saša bija Stokholmā. Pirms gada Sašam bija operācija, kas atklāja progresējošu slimību. Saša bija optimists. Nejūtoties labi, viņš tomēr vēlreiz apciemoja draugus Amerikā un Kanadā un par pārsteigumu ārstiem nodzīvoja vienu gadu. Laundabīgais audzējs pievārēja slimnieku, un šodien Saša nav vairs mūsu vidū.

Par trimdas sākuma gadiem un nokļūšanu Francijā Saša reiz stāstīja:

,,Karam beidzoties, ar ģimeni dzīvoju Austrijā. Tur Vorarlbergas pilsētiņā spēlēju futbolu vietējā futbola vienībā. Tas bija nejaušs sagadījums, ka manu spēli bija noskatījis kāds franču futbola speciālists. Pēc sacīkstes viņš man piedāvāja spēlēt franču slavenajā futbola klubā — Racing Strasbourg. Aizrautīgā francūža piedāvājumam nepiegriezu nopietnu vērību.

Pēc kāda laika franču klubs atsūtīja savu sekretāru pie manis. Tas bija patīkams pārsteigums. Es pieņēmu aicinājumu. Savu toreizējo lēmumu nekad neesmu nožēlojis. Spēlēt futbolu labā franču vienībā bija liels ieguvums.

Sākumā piedalījos rezerves vienībā, bet drīz vien mani iedalīja pirmajā vienībā. Franči spēlē ātri, un es tā lēnām iejutos. Bez tam četras reizes nedēļā bija nopietni un nogurdinoši treniņi. Pieradu arī pie tā. Racing Strasbourg tajā laikā guva necerēti labus panākumus.

Katra franču futbolista sapnis ir vismaz reizi dzīvē piedalīties Coup de France finālā. Nav svarīgi, ja šajā cīņā paliek zaudētājs, bet galvenais— būt finālā, atrasties pārpildnajā stadionā, kuŗā vienmēr mēdz būt klāt Francijas prezidents.

Man šī laime bija 1947. gadā. Fināla cīņa notika Parīzē, Colombes stadionā, kur 1924. gadā notika olimpiskās spēles, kuŗās piedalījās arī latviešu sportisti. Šoreiz bija ne tikai francūžu futbola draugi no visas Francijas, bet to vidū arī paprāvs pulciņš latviešu.

Pirms futbola finmāla abas vienības nostājās stadiona vidū. Katru spēlētāju ar rokas spiedienu personiski sveica Francijas prezidents Oriols. Mūsu kluba direktors gāja viņam blakus, nosauca katra spēlētāja vārdu. Pienākot manai kārtai, direktors teica, ka esmu no Latvijas.

Pēc tam orķestris atskaņoja Marseljēzi. Tā bija pirmā reize, ka man bija jāstāv zem Francijas karoga un himnas. Manā atmiņā visu laiku bija neskaitāmās reizes, kad stāvēju zem Latvijas karoga un dzirdēju spēlējam Latvijas himnu. Man asaras saskrēja acīs, nedzirdot mūsu tautas lūgšanu. Toreiz Lilles futbolisti bija labāki, un tie uzvarēja.''

Latvijas valsts futbola vienībā Saša ir spēlējis trīspadsmit reizes. Latvijas valsts vienībā basketbolā Saša piedalījies divdesmit reizes.

Kādā reizē Stokholmā Saša bija atnācis pie manis. Uz galda bija tikko iznākusī grāmata par Rīgas pilsētas 1. ģimnaziju. Grāmatu ieraugot, Saša jautāja man:

,,Vai tu zini, kāpēc man bija jāatstāj Pirmā ģimnazija un jāpāriet uz Otro?''

Tas man nebija zināms. Un Saša pastāstīja:

,,Es biju izraudzīts spēlēt basketbolu Latvijas valsts vienībā. Ja nemaldos, spēle bija pret Francijas izlasi. Sacīkste notika Parīzē.

Rīgas pilsētas 1. ģimnazijas direktors Lapiņš man nedeva atļauju. Viņš teica, ka es varot izvēlēties — skolu vai basketbolu, bet ne abus vienā reizē. Tas bija nācis zināms virsleitnantam Alfrēdam Lukstiņam, kas teica, lai es braucu aizstāvēt Latvijas krāsas. Pēc atgriešanās viņš solīja man skolas solu Rīgas pilsētas 2. ģimnazijā. Es tā arī izdarīju. Laikam 2. ģimnazija bija vēlīgāka pret sportu.''

Citā reizē Saša bija pie manis. Pārcilājām dažas Sporta Pasaules, kas man paņemtas līdz trimdā. Apstājāmies pie nr. 430, kas bija izdots 1937. gada 14. oktobrī. Pāri visām piecām slejām bija rakstīts: Mūsu futbolisti dodas atpakaļ uz mājām. Zem tā mazāki virsraksti: Čechoslovakija—Latvija 4—0, 10.000 skatītāju Prāgā; Pirmais puslaiks 2—0; Trīs vārtus iegūst centra uzbrucējs Sobotka; Mūsu vārtsargs Bebris šoreiz vairs nespīd tā kā Vīnē un Katovicā.

Pārskatot Latvijas vienības sastāvu, Saša piemetināja ar skumīgu balsi, ka no tiem daudzi aizgājuši aizsaulē. Toreiz viņš vēl nezināja, ka nākošais bija jau izraudzīts — Saša.

,,Vārtsargs Bebris ir miris ASV, aizsargs Lauks arī miris Kanadā, bet aizsargs Slavišens dzīvo Latvijā, pussargi — Maģers ir Latvijā, Pētersons dzīvo Čikagā, Lidmanis ir aizklīdis tālajā Austrālijā, uzbrucēji — Vanags, jā — es dzīvoju Francijā, Vestermanis ir kaut kur ASV, Kaņeps miris dzimtenē, Ventspilī, Rozītis miris Rīgā un Borduško dzīvo Kanadā.

Kas gan toreiz varēja iedomāties, ka liktenis mūs izklīdinās pa pasauli. Par visiem futbolistiem man nav ziņu. Zinu, ka Raisters miris Minskā, Laumans, Šeibels, Sīmanis, Tauriņš miruši ASV, vārtsargs Jurgens mira Kanadā. Ja nemaldos, Lagzdiņš dzīvo Kanadā vai ASV. Valsts vienības sastādītājs pulkvedis Raiskums miris Latvijā.

Un kā ir ar mūsu basketbolistiem? Melders krita cīņās kā leģionārs, Šmits mira Zviedrijā, Kazāks miris Kanadā, Justs un Arens dzīvo ASV, Graudiņš un Krauklis dzīvo Latvijā, bet Andersons tikko kā miris Rīgā, Sātiņš dzīvo Austrālijā'', stāstu nobeidza Saša.

1983. gadā abi ar sievu apciemojām Sašu Strasburgā. Mēs apbraukājām Eiropu automašīnā. Bijām solījuši iegriezties Strasburgā, lai apciemotu Sašu un Silviju. Dzīves gaitā bija noticis tā, ka Saša bija šķīries no savas pirmās sievas. Viņa dēls Indulis staigā Sašas pēdās — viņš ir treneris sportā un nodarbināts Parīzē. Saša dzīvoja kopā ar Zviedrijas latvieti Silviju.

Apbraukājot Strasburgu, iebraucām Sašas pilsētiņā. Vēlējāmies nopirkt puķes Silvijai, tāpēc iebraucām kādā sānielīņā un uz stūŗa apstādinājām auto. Šajā brīdī no mazas šauras sānielīņas izdrāzās auto ar lielu ātrumu. Braucējs nepaspēja pietiekami sagriezt stūri, lai mums pabrauktu garām. Ar sava auto priekšējo dubļu aizsargu tas skāra mūsu aizmugures dubļu aizsargu. Neapstājoties braucējs aizdrāzās tālāk un iebrauca kādā sētas pagalmā.

Tuvumā bija kāda sieviete, kas redzēja notikumu, pazina vainīgo un zināja teikt, ka tas bieži esot iereibis. Telefonējām Sašam un kopā ar viņu aizbraucām uz policiju. Kad protokols bija uzrakstīts, divi policisti ieveda vainīgo, ko tie bija sameklējuši. Pēc protokola parakstīšanas mēs trīs iznācām ārā no policijas stacijas. Tur, kā jau Francijā, bija novietoti automobiļi krustām šķērsām. Pēkšņi redzam, ka vainīgais skrien starp automobiļiem. Viņš bija izlavījies pa policijas stacijas aizmugures durvīm. Trīs policisti ar revolveŗiem rokā drāzās ķert bēdzēju. — Tā bija drāmatiska satikšanās ar Sašu.

Pie Sašas un Silvijas mājā atklājās, ka Saša bija gardēdis un pats lielisks pavārs. Agrākās sarunās es biju manījis, ka Sašam ir liela interese par kulināro mākslu, bet nezināju viņa spējas pie pavarda.

Beidzamā reizē Stokholmā Saša sūdzējās par traucējumiem māgā. Viņš vēlējās kopijas no Sporta Pasaules raksta par valsts sacīkstēm futbolā ar čechiem. Nosūtīju kopijas un vēlējumu, lai Saša ātri izveseļojas, jo dzirdēju, ka viņš bija operēts.

Savā pēdējā vēstulē Saša raksta:

,,Paldies par sirsnīgiem vārdiem. Tāpat paldies par Čechoslovakijas—Latvijas futbola sacīkstes kopijām. No tā brīža aizlidojis liels gadu skaits, un tomēr, lasot sacīkstes aprakstu, ataust atmiņā šīs spēles norise visos sīkumos, arī mūsu pavadītās laimīgās dienas burvīgajā Prāgā. Toreiz vēl elpojām un dzīvojām brīvajā Latvijā. Toreiz ne latvieši, ne čechi nezinājām, kāds liktenis draud abām valstīm un tautām. Bijām brīvi un lepni, ka varējām reprezentēt mūsu mīļās, brīvās Latvijas vārdu un karoga krāsas. Žēl, ka brīvības gadu skaits bija tik īss. Domājot par skaistajām jaunības dienām, sirds sažņaudzas un raudāt vien gribas. Kāpēc esam tik smagi sodīti?! — — —

Par operāciju negribas runāt un rakstīt. Pēc operācijas profesors izteicās, ka operācija noritējusi labi. Viņš apbrīnoja mana ķermeņa fizisko stāvokli un teica, ka resnā zarnā bijis audzējs — polips.

Jūtos vēl stipri novājināts. Paies vēl ilgāks laiks, līdz tikšu uz kājām. Vismaz ēstgriba ir atgriezusies, kas ir laba zīme, lai gan nevaru tik daudz ieēst kā agrāk. Silvija daudz, daudz man palīdz.

Ir pienācis rudens. Nav jau brīnums, jo koku lapas pieņēmušas katra savu rudens krāsu. Staigājot un vērojot dabu, nāk atmiņā mana bērnība un jaunība Viesturdārzā...

...Rakstot uz Kanadu, sirsnīgi pasveicini manu vārda brāli Kundratu.''

Ir pirmā Ziemsvētku diena, kad rakstu šīs rindas. Zviedrija ir klāta ar baltu sniega segu. Atskanēja telefona zvans. Venita sarunājās ar Silvijas māsu Stokholmā — Margitu. Ir saņemta ziņa, ka vakar pulksten trijos dienā Sašas sirds apstājusies pukstēt. Lai viņam viegla dusa!

Un — sveiciens vārda brālim arī nodots.

Tauta ir briesmās

Latviešu Nacionālā Fonda ģenerālsekretārs dzejnieks Andrejs Eglītis Zviedrijā raksta:

No Baltijas jūras krastiem, kur Latviešu Nacionālais Fonds kā globāls informācijas institūts darbojas turpat 40 gadus (1947.—1986), iegūdams uzticību ar savām publikācijām starptautiskās auditorijās un ar savu darbu, vērstu pāri Baltijas jūrai tēvzemes virzienā,

es gribu sacīt:

Mūsu tauta ir briesmās, mūsu tauta sāk zaudēt savu ziemciešu spēku un morālo stiprumu ar lielāko laulību šķiršanu skaitu visā Padomijā, — ar ģimeņu sairšanu.

Mūsu tautu ielenc svešu ļaužu ieplūdums mūsu zemē. Mūsu tauta padota Maskavas pavēlēm un instrukcijām kultūras, izglītības, ekonomijas, reliģijas un demografiskās problēmās.

Pārkrievināšanas spaidos mūsu tauta sāk zaudēt pašu svarīgāko šodien — latviešu valodu. Briesmu signāli nāk no okupētās Latvijas skolotājiem, vecākiem. Mums zināms, ka okupētās Latvijas komūnistu partijas intelliģence uztraukusies par Maskavas nerēķināšanos ar mūsu tautas dzīvības interesēm. Vēl nav par vēlu atmosties, biedri! Vēl diena aust. —

Ko mēs varam palīdzēt mūsu tautai šodienas reālitāšu situācijā? — Stiprināt viņu ar mūsu starptautisko politisko darbu un tuvības nodibināšanu dažādos veidos ar mūsu tautas nacionālo kodolu pāri Baltijas jūrai.

Reiz rakstīju: dodiet man jaunas idejas tēvzemes brīvības labā.

Latviešu politiskais darbs ieslīgst šablonos visos kontinentos.

Latviešu Nacionālais Fonds Stokholmā, Baltijas jūras krastos, turpat 40 darba gados ir daudz Maskavas un Rīgas komūnistu lāstu un akmeņu sviedienu saņēmis. Par ko? — Esam atraduši ceļu, kaut nelielu un šauru, kā palīdzēt mūsu tautas nacionālām grupām okupācijā. Mēs nedarām parallēlu darbu citām globālām organizācijām.

Atkārtošu: mūsu tauta ir briesmās, un mēs ar viņu līdzi esam briesmās. Omulīgā svešuma mierā tūkstošiem latviešu tas aizmirsies.

ANDREJS EGLĪTIS

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Latviešu biedrības rīkotā referātu pēcpusdienā 11. janvārī Latviešu Namā Baltijas tautu federācijas Kanadā valdes priekšsēdis Dr. Guntis Siliņš referēja par diviem tematiem — Vīnes konferenci un medicīnisko tematu — Akapunktura. Dr. Siliņš ar dzīvesbiedri Rutu Vīnē piedalījies vairākās preses konferencēs: Pad. savienības, Anglijas un divās Kanadas preses konferencēs, kur saticies arī ar citu valstu žurnālistiem. Dr. Siliņam un Rutai bijuši daudz jautājumi okupētās Latvijas ārlietu ,,viceministram'' Neilandam, starp citu, kāpēc Latvijas skolās nemāca Latvijas neatkarības laika vēsturi, kāpēc nekas nav ziņots par latviešu jauniešu demonstrācijām Rīgā, kuŗās daudzi guvuši ievainojumus? u.c. Kad Neilands runājis krieviski, bet viņa atbildes tulkotas angliski, Ruta Siliņa ierosinājusi runāt ar latviešiem latviski. Latvijas ,,ministrs'' gan paslavējis, ka Ruta labi runājot latviski, bet tālākās sarunās atkal pārgājis uz krievu valodu. Uz ,,āķīgajiem'' jautājumiem viņš atbildes nemaz nav devis — lai aizbraucot paši uz Latviju un pārliecinoties...

Interesants bija arī otrs Dr. G. Siliņa referāts par akapunkturu, ķīniešu seno dziedniecības veidu ar adatām, kad tās ieduŗ dažādos nervu centros un nomierina sāpes. Ārstam gan precīzi jāatrod šie centri un jāzin sāpju cēloņi. Abi referāti bija pulcinājuši ap simts klausītāju, šoreiz ne tikai sirmās galvas vien, veltījot referentam ilgus aplausus.

● Latviešu Balss pēdējais raidījums pagājušā gadā bija 27. decembrī, ko atkārtoja vēl 3. janvārī. Raidījumi vēl bija 10. un 17. janvārī. Kārtējā raidījuma programma pēc tam, katru otro sestdienas vakaru, no pl. 22:30—23:00, CHIN raidītājā — AM 1540. Latviešu raidījumus financiāli atbalsta LNAK, DV Kanadas valde un DV Toronto nodaļa. Programmu sastāda Modris Lorbergs, techniskais ieskaņotājs Dainis Ķivlenieks, ziņotāji Hugo Miķelsons un Ivona Ķivleniece. Latviešu Balss radio raidījumu komiteja atrodas DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9. Sākot ar šo gadu varēs iegādāties raidījumu ieskaņojumus kasetēs DV grāmatnīcā Latviešu Namā un salonā Latviešu Centrā. Ieskaņojumos latviska mūzika, dziesmas un nacionāli politisks teksts, kas var noderēt atskaņojumiem arī tālākos latviešu centros.

● Bībeles stundas pēc svētku pārtraukuma māc. F.T. Kristberga vadībā atkal atjaunoja 13. un 20. janvārī Sv. Jāņa baznīcas telpās, iztirzājot Salamana rakstus. Sākot ar 27. janvārī Bībeles stundas turpināsies Sv. Andreja baznīcas telpās. Māc. J. Cālītis iztirzās temu par Ijabu. Bībeles stundas domātas vispārēji, arī tiem, kas nepieder pie jebkādas draudzes un konfesijas.

● Sv. Andreja draudzes dievkalpojumu 11. janvārī lieliem un maziem vadīja mācītājs J. Cālītis. Dievkalpojumu ar divām solo dziesmām kuplināja jaunietis Konrads Ozols un ērģelniece Edite Timermane. Pēc tam baznīcēni pulcējās pankūku brokastis, kuŗas bija rīkojusi draudzes dāmu komiteja. Īpaši daudz piedalījās jaunā un visjaunākā paaudze.

Čaklās Kristus Dārza talcinieces. No kr. Anita Dinbiere, Edīte Zariņa, Biruta Damberga, Natālija Sproģe, Elza Volmere, Katrīna Reinberga un Sofija Roze. **Foto: J. Liģers**

18. janvāŗa dievkalpojumā ar dievgaldu spredikoja LELBA pārvaldes priekšnieks prāvests Vilis Varsbergs no Čikagas. Dziedāja draudzes koris. No 19.—21. janvārim LELBA's nozare, kas pārzin liturģiju un dziesmas, baznīcas telpās apspriedīs jaunās dziesmu grāmatas sagatavošanu, piedaloties archibīskapam A. Lūsim, prāvestam V. Varsbergam un vietējo draudžu mācītājiem. Apspriedi vadīs mācītājs K. Kuškēvics no Hamiltonas.

● Kārtējās Sievietes Centrā sanāksmes atsāka 14. janvārī ar Erika Saviča stāstījumu par kāpšanu Himalaju kalnos, illustrējot ar slīdītēm. E. Savičs kopā ar kanadiešu ekspediciju devies uz Gonga kalnu. Viņš interesantā stāstījumā aprādīja kalnos kāpšanas grūtības, ko ļoti ietekmē laika apstākļi. E. Savičs iesāka ar zemākiem un nobeidza ar nabadzīgākiem laukiem augsto kalnu pakājēs, kur cilvēks var vēl normāli dzīvot 14.000 pēdu augstumā. Referātu noklausījās 55 apmeklētāju. Nākošais referāts Centrā 11. februārī pl. 18:00, kad Vince Dacosta referēs, kā iemācīties veikli un sekmīgi vadīt pārrunas un kā panākt nolīgumus, kas abām pusēm liek justies kā uzvarētājiem.

● Toronto East General slimnīcā 5. janvārī 79 gadu vecumā mirusi Elza Strelēvica, dzimusi Bērziņa, 1908. gada 26. aprīlī Doles pagastā. Aizgājēju no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem 10. janvārī izvadīja mācītājs J. Cālītis. E. Strelēvica bijusi rosīga Sv. Andreja draudzes dāmu komitejā. Atvadvārdus teica draudzes priekšnieks A. Kalns un dāmu komitejas priekšniece B. Kūla. Nelaiķe atstāj māsas meitu Otavā, māsu, divas māsas meitas un divus māsas dēlus ASV.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības gada sapulce notiks 29. janvārī pl. 14:00 Latviešu Namā, kur noklausīsies valdes, sekciju vadītāju, dāmu komitejas un revīzijas komisijas ziņojumus. Nākošajam darbības gadam ievēlēs valdes priekšsēdi, desmit valdes locekļus un trīs revīzijas komisijas locekļus, kā arī noteiks biedru naudu, pieņems operātīvo budžetu un darbības projektu visam nākošajam gadam. Sapulcē varēs balsot apvienības biedri, sākot ar 60 gadiem, kas nomaksājuši biedru naudu par iepriekšējo gadu. Apvienība pagājušo gadu sāka ar 690 biedriem. Gada laikā iestājušies 28 jauni biedri, bet miruši 30, paliekot uz šī gada 1. janvāri 688 biedriem. No dzīves aizsauktajiem 19 bijuši vīrieši un 11 sievietes, pie kam vecākais vīrietis bijis 94, vecākā sieviete — 96 gadus veca.

● Jaunatnes audzinātāju un T.L.T.A. ģimnazijas direktrisi Veru Slaviešu 80 dzīves gadu atcerē viņas mājā Toronto, apsveica Toronto latviešu tautas augstskolas agrākais vadītājs A. Sudmalis un tagadējais — Kārlis Vasarājs, TTA prezidija loceklis prof. Dr. E. Žubeckis, LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, ģimnazijas skolotājs Pauls Legzdiņš, žurnālists Kaspars Dzeguze un Toronto latviešu biedrības valdes loceklis O. Lepše ar ziediem un veltēm. Bija arī apsveikumi no draudzēm un sveiciens no jubilāres māsas Helenas Pranks un māsas dēla Aristida, Adelaidē, Austrālijā. Veras Slaviešas darbs izpaudies stingri izteiktā jaunatnes latviskajā audzināšanā un tēvzemes mīlestībā, ko atzinīgi novērtējušas mūsu centrālās organizācijas un izglītības institūcijas. Viņa apbalvota ar PBLA Krišjāņa Barona prēmiju, LNAK Atzinības rakstu par 25 gada darbu jaunatnes latviskajā audzināšanā (1978. g. 18. nov.), TLTA prezidija atzinības un pateicības rakstu par 25 gadiem ģimnazijas vadītājas un skolotājas darbu un Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā (LNJAK) valdes Atzinības rakstu par V. Slaviešas nesavtīgo darbu un ticību latviešu jauniešu audzināšanā brīvai, neatkarīgai Latvijai.

● DV Toronto vanadžu kopas rīkotajā Annas Brigaderes 125 gadu dzimšanas dienas atceres sarīkojumā 17. janvārī DV namā par rakstnieci referēja Arveds Celms. Viņa temats bija: Anna Brigadere — latviešu sirdsapziņa. Rakstnieces latviskā dvēsele viņas darbos izteikusies visspilgtāk. Brigaderes dzīve saistās ar darbu un svētumu, ko viņa apliecina savā trioloģijā Dievs, Daba, Darbs. No Dieva mīlestības izaugusi mīlestība uz savu tautu. Brigadere dzīvojusi līdz visām savas tautas gaitām, un Latvijas tapšanas diena viņai ir viena no vis-spilgtākajām dienām. Referents papildināja referātu ar lasījumiem no rakstnieces literārajiem darbiem, tāpat ģimnazijas un sestdienas skolas audzēkņi, lasot izvilkumus no Brigaderes trioloģijas Dievs, Daba, Darbs, lugām Sprīdītis, Maija un Paija u.c. Hugo Miķelsona vadībā. No ģimnazijas piedalījās Markus Brants, Kristīne Sautare, An-Marie Pētersone un Māra Tērauda, no TLB sestdienas skolas—Daina Jakobsone, Eduards Kaļiņš, Erika Pētersone, Margita Pētersone un Ilze Treimane. Programmu beidza ar Daugavas Vanagu dziesmu. Sarīkojumā, pēc DV Kanadas valdes sēdes, bija ieradušies arī DV Kanadas valdes priekšsēža vietnieks un kultūras daļas vadītājs A. Kalupnieks un Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa, kā arī DV Hamiltonas nodaļas valdes priekšsēdis V. Dāboliņš un abu Toronto latviešu skolu vadītājas — ģimnazijas direktrise V. Slavieša un pamatskolas pārzine E. Pētersone, kuŗu vairāki audzēkņi piedalījās programmā ar lasījumiem. Sarīkojums notika Kronvalda Ata gadā un to sāka ar kopdziesmu Nevis slinkojot.

Māc. J. Cālītis Toronto salaulājis sabiedrisko darbinieku Pēteri Vasariņu ar Zaigu Blumbergu.

Vēlos iepazīties ar latviešu jaunekli,

ne vecāku par 30 gadiem, nopietnos nolūkos. Rakstīt avīzei ar norādi ,,Laima'', pievienojot foto.

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(47. turpinājums)

— Katrai stundai ir kas neatkārtojams un savs, katrai savs sūrums, savs prieks. Tas nenāks atpakaļ, paliekot iegravēts aizejošajā mirklī — rāmi sacīja Līča kungs. — Devējs ir skops, tas mums ir iedalījis pavisam mazu prieka daļu, ir jāprot saudzīgi apieties, lai ar to greznotu mūsu dienas.

— Es nespēju aizmirst —

— Nē, aizmirst, to mēs nemaz nespējam, jo ar atgādinājumiem tas atgriežas vienmēr pie mums. Tikai laiks to aizpludina tik tālu, ka nespējam to vairs aizsniegt. Viss ap mums pārvēršas un plūst, viss izbal, zaudējot pirmatnējo veidu. Atmiņās ir palikusi vizija, un mēs to pielūdzam. Arī mēs — ar sirmajām galvām.

— Esmu cita — citāda...

— Mēs visi vienas zemes bērni... Vienas mātes auklējums, dzīvojot mūsu ceļi šķiras, bet lielos notikumos mūs atkal vieno asinis.

— Katrs no mums ir citāds. Ne viss notiekošais mums patīk, — piebilda Līča kundze. — Taču no nolemtības mēs nespējam izvairīties.

— Es gan jūsos redzu dziļi sāpinātu latvieti. Bet mēs esam, mums jābūt, to lēmusi augstākā griba. Man gribas paņemt jūs pie rokas kā bērnu. Vai mēs spējam savus tālo paaudžu senčus atcerēties? Vai mums ir priekšstats par tiem? Tad jau mēs spētu saskaitīt smiltis jūrmalā, ik puteklī meklējot līdzību ar sevi.

— Vai tur tās nav? —

— Ir, protams, ir. Nerocieties tik dziļi. Jūtu, ka jums ir arī citas sāpes.

— Vistuvāko zaudējums un vāciešu cietums, — pat nieka augļu groziņu tie nepārdod.

— Ticiet, Anda, par vāciešiem runājot, tas viss viņiem reiz atriebsies. Neviens karš nav mūžīgs, lai cik briesmīgs. Pēc izkautajām paaudzēm dzims jaunas, tās maksās iepriekšējo grēkus. Pēc kariem noguruši atjaunos sabrukušo. Iepriekšējo gadu trūkuma rūdīti, tie krās un rausīs lielās bailēs no trūkuma atkārtošanās.

Atziņa nav pati dzīve. Kas man no tā tiek, ka nākamās paaudzes būs paēdušas? Es esmu šajā izsalkušajā paaudzē.

— Paaudze paaudzē nes savos plecos vainu un prieku.

— Tad es esmu tālu paaudžu grēku izlīdzinātāja? Vai reiz nāks laimīgā paaudze, bez grēkiem?

— Iespējams.

— Grūti ticēt.

— Arī neticamais reiz dzimst. Tad, kad cilvēks ir noguris nīst. Esmu vecs vīrs, varat man ticēt. Kādreiz, pēc gadiem, atcerieties mani un šos Alpu kalnus. Kādreiz jūs tos pieminēsit ar labu. Mūsu pārdzīvojumu ziemas ir gaŗas, tām seko pavasari.

— Redzams, ka cilvēks no zvēra atšķiras tik daudz, ka viņam ir tikai divas kājas un mēle rūcienu vietā lieto valodas skaņas. Bet instinkts tas pats.

— Pilnīgi pareizi, — piekrita Līča kungs. Un ēdelība ir dzīvības dzinulis, kas stiprāks, tam lielāka tiesa.

— Un mīlestība?

— Mīlestība ir dzinulis, kas liek asinīm darboties, pārvēršoties jaunā dzīvībā, — tik lietišķs bija Līča kundzes spriedums.

— Tik vien?

— Ne tikai — tik vien, — Anda. Tas ir visas dzīvās radības mērķis. Dzejnieki to ir apdziedājuši skaistiem vārdiem, bet dabas nolikums ir vienkāršs. Es saprotu — brīvības gadu laimīgā jaunatne pēkšņi izmesta tādā postā, tad arī apmulst prāti. Mēs — šodienas vecie, esam vairāk rūdīti, zinām, ka pret likteni nevar spārdīties. Mēs esam pieredzējuši arī grūtas dienas.

— Un man tā vien liekas, ka tā sauktajai lielajai pasaulei iznīcināt veselas tautas ir tikpat vienkāršs sīkums kā amerikānim pārvietot košļājamo gumiju no viena žokļa otrā — rūgtums no Andas neatstājās.

Laimīgā, jūs sakāt? Laime ir īss mirklis, ieilgstot tā top par ikdienību.

*

Sarunājoties meža taks strīdniekus bija atvedis pauguraina ieplakā. Kalniem atkāpjoties, uz visām pusēm pavērās plašums.

— Ik rītu es ar skatu noglāstu dabas vienreizējo varenību, kas te visapkārt ap mani, — nebeidza jūsmot Līča kundze. — Katrs gaŗām slīdošais mākonis aizpeld un pazūd neatkārtojams. Es pateicos par katru sev dāvāto stundu.

— Nepatīk, nemaz nepatīk.

— Nepatīk Dieva dāvātās dienas?

— Tie skaudīgie kalni aizklāj tālumu. Pāri viņu kupriem un egļu smailēm nekā nevar redzēt. Nāku no līdzenuma zemes. Tikai klajumā var redzēt, kā ilgi pirms saules lēkta kvēlo debess mala. Zilgani zaļganā izplatījumā kāds neredzamais ieraksta viegli sārtenu svītru. Tai blakus, gandrīz teciņus steigdamās, nāk gaisma. Aizdegas, iekvēlojas mākoņa mala. Zilzaļganais krāsojas violets, tad oranžs. Un koki gul nekustīgi sastingušās gaidās.

Pļava vaigu gaismai pievērsusi — gaida plaukt, ziedēt, starot. Un stiebru galos iekārusies spožā lāse, varavīkšņaini starodama gaida brīdi, lai skanēdama varētu iekrist kuplajā zālē. Lēni degdama un kvēlodama spoža ripa kāpj uz augšu, tad pēkšņi kā milzu sārts ābols paliek karājoties gaisā. Koku galotnes atsarkst, un viegls spožums, pa zariem kāpdams, nonāk līdz pat zemei. Putni sveicina — diena ir atnākusi. —

— Mīļā Anda — ierunājās Līča kundze. Es saprotu, kādēļ jūs dažreiz esat rūgta līdz izmisumam un pat līdz naidam, jo jums tas viss ir laupīts. — Bet dzīves parādībās tik daudz skaistuma, cik katra acs to rāda. Es redzu jūsu domu pasauli, jūtu bagāto, iekšējo cilvēku, aplaupītā niecīgumu un sacelšanos pret to. Bet katrai sirdij ir cita dziesma. Ir liela bagātība nebūt vienādiem, lai nekļūtu apnicīgi.

Tā staigājot likās, it kā viņi būtu ielejā, taču kalni ar savām augstienēm tos apņēma no visām pusēm. Tur pa labi, egļu aizsegts slēpās vēl viens puns. Te visvairāk varēja izjust cilvēcisko niecību, to, kā plūstam un aizslīdam laikā.

— Jāatzīstas, vecā sirds prasa mazu atpūtu, — uz neliela pauguriņa atsēžoties, teica Līča kungs.

— Pasēdēsim gan, tam pievienojās laulātā draudzene.

— Man gribētos vēl pakāpties — tur, līdz tam punam — Anda rādīja uz egļu pudurā ieslēpto augstieni.

— Kā piet vien, mēs tepat vien būsim.

— Vecs? — Anda strīdējās pati ar sevi. Vai ideja — piederēt Latvijai, var novecot? Noveco ķermenis, bet jo vecāka tauta, jo stiprāka. Un vecumu nenoteic gadi, bet jūtu un prāta novalkāšanās. Un pēkšņi:

Kas var galvot, ka šiem akmeņu kupriem nebūtu sirds, ka tie nav burvības pārvērsti nekustībai, līdz laikam? Gluži tā, kā dzimtenē par to dziedāja par Zilo kalnu. Kā citādi, sniegaina vaga atgādinātu dziļu rievu sāpju saviebtā vaigā? Par līdzīgām apburtībām liecināja dzimtenes pakalni.

Ceļot soli tālāk, Anda apstājās: tepat jau Viņš bija, aiz egļu audzēm. Pašā kalna punā, kā kaili pacelts pirksts pret debesīm. Pienaglotā vaigs bija sarmas sakrokots, vējam kratot drebuli tā kailajos plecos. Papīra pukes čab klusās raudās.

Piespiedusi plecu kokam, Anda juta, cik tas bija piesūcies pilns mitruma un saltuma. Vai tas bija viņas plecs, jeb vējš drebināja krustu?

— Vai tev salst, izdzītais? Viņi — ielejas ļaudis, liek tev vienam te drebēt lietū un salā, lai atgādinātu paši sev nenoliedzamo patiesību, ka tu esi. — Mums abiem salst.

(Turpinājums sekos)

Valdis Dzilna

Kāda kaŗavīra piemiņai

Miris kāds kaŗavīrs drošais,
ugunī šķīstīts tas tīrs.
Tīreļa egles zars košais
rūdīja viņu kā vīrs!

Sastingstot atvadu rindās,
draugi to mīlējot teic;
Ieroču atmiņu šķindās
noliektais karogs to sveic.

Miris kāds kaŗavīrs cēlais,
nenorims cīnītājs pats;
Aizsaules spožumā žēlais
raugās uz dzimteni skats...

* * *

Lauma Cenne

Ziemas nakts dziesma

Dziesma izplaukst tur, kur kluss
vakars tīrs un svēts,
kur tev brīnums pieskaŗas,
Dieva izauklēts.

Sidrabā mirdz bērza zars,
egle ziedus raisa;
Dieva roka šovakar
zemē zvaigznes kaisa.

Baltu pusnakts ziedoni
sniega bites nes,
mūsu balsīm līdzi skrien
mūsu dvēseles.

* * *

Arnis Akmentiņš

Masu mītiņš

Tukšu
pelavu kūlēju
domas,
nevērtu
pakulu vērpēju
runas
klausījās pūlis
un
nesaprata:
— Svešā valodā
draudot
un
lādoties
krievu stārasti
Maskavas vagari
aicina
pildīt
— plānu un grafiku.

* * *

Alberts Galiņš

Dzīve

Lai mirkli pie mirkļa liekam
Un degam un mirdzam kā liesma;
Tā pāri ikdienai tiekam
Un tālu skan dzīvības dziesma.

Ja atnāk bēdas, tās saņem,
Kā kalns saņem nakti un vētras.
No neziņas tumsas paņem
Skaudrākas stundas, kas svētas:

Spēj dzīvības prieks mūs pacelt
Un smeldzīgas ciešanas skaidrot.
Kas sirdī vētras spēj sacelt,
Tas zinās, kā prieks atnāks smaidot.

Sarīkojumu Kalendārs

Radio raidījumi Latviešu Balss, CHIN AM skālā 1540 pl. 22.30

Nākošie raidījumi 24. janv., 7. un 21. februārī.

24. janvārī pl. 9 TLB Sestdienas skolā Draudzīgā aicinājuma sarīkojums.

24. janvārī pl. 14 Sv. Jāņa baznīcas telpās kristīgās sadraudzības pēcpusdiena. Galv. runātājs māc.F.T. Kristbergs. Vadīs evaņģeliste A. Avotiņa.

24. janvārī pl. 19 Latviešu Centrā — ,,Rozes Tu man kādreiz devi''... — jautrs vakars viesturiešu un Dzirksts sniegumā Centra atbalstam. Sekos deja pie Alberta Šūmaņa mūzikas.

Biļetes Centra birojā un pie koristiem. Galdiņi rezervējami pēc biļešu iegādes Centra birojā.

24. janvārī (sestdien) pl. 18 un
25. janvārī (svētdien) pl. 15 Latviešu Namā ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar R. Blaumaņa joku lugas No saldenās pudeles izrādēm.

25. janvārī no pl. 11.30 līdz 15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14 vid. zālē Grāmatu svētdiena Centrā Draudzīgā aicinājuma iezīmē: folkloristes Aijas Beldavas, no Blūmingtonas, Ind., referāts ,,Izplatījuma bērni — mūžīgais, mainīgais latvietis.''

29. janvārī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru pilnsapulce. Visi biedri aicināti.

31. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba zaķu balle. Zakuļa muzika.

1. februārī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē fizioterapistes Rutas Kaļiņas referāts — Dzīve bez mugursāpēm — videofilmā un diskusijas.

1. februārī (svētd.) pl. 15.00 DV klubā K. Sidara referāts.

8. februārī no pl. 11.30 — 15.00 azaids Latviešu Centrā.

8. februārī (svētdien) pl. 14 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā referēs Dr. Arnis Kuksis — Latviešu zinātnieki modernajā bioķīmijā un molekulārā bioloģijā; Toronto latv. ģimnazijas absolventes Rutas Rozentāles referāts — Ozoli. Vadīs Guntis Bērziņš.

14. februārī Latviešu Centrā Siržu virpulī balle — Romas viesnīca Rīgā 1900. gadā ar kazino Bruņinieku istabā. Kokteiļi pl. 19, dejošana pl. 20. Spēlēs orķestris Kaija. Biļetes Centra birojā un azaida laikos.

15. februārī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14 vid. zālē kopējā LNJAK un Centra sarīkojumā pirmo reizi Toronto unstāsies vokālais ansamblis LAMPU DRUDZIS no ASV.

15. februārī pl. 12 (pēc dievk.) Sv. Jāņa baznīcas telpās draudzes dāmu komitejas pēcpusdiena. Piedalās: Indra Gubiņa un Ingrīda Vīksna.

22. februārī (svētd.) pl. 11.30 DV namā DV biedru pilnsapulce.

22. februārī pl. 17 Latviešu Namā koncerts — Martha MacVicar — soprāns, Juris Cīrulis — baritons.

28. februārī (sestd.) pl. 19.00 Minkler auditorijā Daugaviņas uzvedums.

1. martā (svētd.) pl. 13.00 DV namā vanadžu pilnsapulce.

21. martā (sestd.) pl. 19.00 DV namā Latviešu leģiona atcere.

4. un 5. aprīlī DV namā DV delegātu sapulces.

4. aprīlī (sestd.) plkst. 19.00 Latviešu Centrā DV vīru koŗa 20 gadu jubilejas sarīkojums.

3. maijā (svētd.) pl. 17.00 Latviešu Namā DV sieviešu koŗa Zīle koncerts.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

2. aprīlī pl. 20, ceturtdien, Jane Mallett Teatre — Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

LNAK Kultūras dienu sarīkojumi, veltīti Kronvaldu Ata piemiņai

24. janvārī (sestd.) pl. 18 un
25. janvārī (svētd.) pl. 15
R. Blaumaņa — No Saldenās pudeles izrāde.

7. februārī (sestd.) pl. 19 Latviešu Namā — **referāts, lasījumi, dziesmas**

8. februārī (svētd.) pl. 13 Sv. Barnabas baznīcā piemiņas dievkalpojums.

Pl. 16 Latviešu Centrā referāts, skolnieku priekšnesumi.

Atbalstait savas...

(Turpinājums no 1. lp.)

vadītājiem un kultūras un nacionālās pašapziņas paudējiem.

Brīvajiem latviešiem no latviskās izglītības bail nav. Tieši otrādi — mēs to gribam, jo tā sola dot darbiniekus tautas brīvības darbā.

Tāpēc Draudzīgais aicinājums trimdā turpinās. Izsūtījumā mirušā prezidenta vārdi skan visā pasaulē — atbalstait savas skolas!

Laikiem mainoties tomēr ir nācis klāt kāds jauns un ļoti svarīgs apstāklis. Nepietiek, ka ir skolas un ka tās ir labas. Vajadzīgi arī bērni un jaunieši, kas tajās iet.

Kas ir noticis? Noticis ir tas, ka nav vairs obligātās latviešu skolu sistēmas, par ko gādāja valsts un pat piespieda ar likumu kūtrākos vecākus. Tās vietā ir pilnīga brīvprātība, vai vecāki grib no brīva prāta uzņemties pūles un izdevumus, un bērnus un jauniešus trimdas skolās sūtīt.

Dabas likums saka, ka brīvprātība allaž ir divpusīga. Un bieži uzvar vieglākais ceļš — latviešu skolu neapmeklēt.

Tā nu ir jauna problēma. Draudzīgais aicinājums tādēļ ir jāpaplašina un jāaicina skolām ziedot ne tikai grāmatas un mācības līdzekļus, bet tieši naudu, jo ne ar grāmatu kā tādu skolas bibliotēkā, bet ar stipendiju jaunietim mēs panākam, ka grāmatu lasa, un tā panākam savu mērķi. Grāmatas bez lasītājiem, skolotājs bez klausītājiem nav nekas.

Šo cieto faktu jau plaši ir atzinušas mūsu organizācijas un draudzes, piešķirot līdzekļus jauniešu stipendijām uz Minsteres ģimnaziju, uz kursiem un universitātēm. Labs piemērs šīm pūlēm ir Stipendiju fonds pie Latviešu Centra Toronto. Tas spraudis par mērķi sākotnēji radīt $100.000 fondu, galv. kārtā jauniešu latviskai izglītībai augstākas pakāpes iestādēs. Šim fondam ir pagaidām $65,000, un tas sirsnīgi aicina tautiešus palīgā šo projektu nobeigt, lai kapitāla procenti būtu daudzmaz nozīmīgi stipendiju piešķiršanai.

Pirmās stipendijas Fonds jau piešķīris pag. gadā 2 jauniešiem, un vēl diviem citiem no Centra kārtējiem līdzekļiem. tie mācās Rietummičigenas universitātē Kalamazū.

Tuvāku informāciju ieteicams iegūt no šī fonda komitejas vadītāja Dr. Kārļa Lapiņa Latviešu Centra birojā.

Dāvāsim visu, ko varam, savām skolām. Bet visvairāk pašu cilvēku, kas tad lasīs latviešu grāmatu un strādās Latvijas brīvības darbu!

Draudzīgā aicinājuma zīmē atcerēsimies latviešu skolas. **Foto J. Liģers.**

Draudzīgā aicinājuma nozīme

Prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas komiteja Kanadā sveic tautiešus Draudzīgā aicinājuma dienā ar šīs dienas tēva prezidenta K. Ulmaņa vārdiem:

Neaizmirsīsim, ka grāmata un skola savstarpēji papildinās un ir nedalāmi saistīta ar tautas kultūru un mūžīgo vērtību radīšanu.

28. janvārī paiet 52 gadi, kopš prezidents Dr. Kārlis Ulmanis savā vārda dienā, 1935. gadā 28. janvārī, aicināja ikvienu atcerēties savu pirmo skolu, dāvinot grāmatas, gleznas un mākslas darbus. Šis skaistais aicinājums plaši atbalsojās tautā un bija vienreizējs notikums mūsu tautas dzīvē. Ir liels prieks, ka tas vēl pēc tik daudz gadiem arī šeit trimdā nav zaudējis savu nozīmi un kļuvis par atceres dienu. Mēs zinām, kādu svētību šī diena nesusi, tādēļ tā tik plaši tiek atzīmēta un nes bagātīgus augļus arī svešumā. Visplašāk to atzīmē latviešu skolās ar priekšlasījumiem un svinīgiem aktiem, pieminot Draudzīgo aicinājumu un tā ierosinātāju Dr. Kārli Ulmani.

Draudzīgais aicinājums ir kļuvis par nacionālu dienu, jo kultūra ir daļa no mūsu dzīves. Šeit svešumā galvenais mērķis ir saglabāt un kopt mūsu visu mīļo un dārgo latviešu valodu.

Prez. Ulmanis aicināja: ,,Rakstnieki, domājiet par katru grāmatu, ko rakstāt vai izdodat. Domājiet par to, vai grāmata ir nopietni un pareizi uzrakstīta, vai tā rakstīta pēc labākās sirdsapziņas, bet pāri visam jautājiet sev, vai šī grāmata nāk par labu manai tautai, manai valstij, jo tauta un valsts ir mūsu atjaunotā Latvija. Katra darba cēlonis un mērķis — tauta un valoda.''

Viņš arī teicis: ,,Grāmata ir cilvēka lielākais, sirsnīgākais draugs un spēka avots. Tā ir garīgā maize un spēks.'' Kas mēs šodien šeit svešumā būtu, ja mums nebūtu latviešu grāmatu, laikrakstu, mūzikas un gleznu, kas bagātina un daiļo mūsu mājas un dod gara spējas. Tāpat viņš mudināja — nesiet arī turpmāk mūsu garīgos ideālus un atbalstait visu vērtīgo, lai Latvija aug un zeļ, lai katra diena nes jaunus uzdevumus un raisa jaunus darbus. Nezaudēsim savu sirdsdedzību, dvēselēs degsim visam labam un cēlam mūsu tautas un dzimtenes labā! Prez. Ulmanis bija ļoti pareizi novērtējis rakstītā vārda un grāmatas lielo nozīmi tautas garīgā spēka veidošanā. Lai Dievs nedod piedzīvot to brīdi, kad šis garīgais dzīvības avots — latviešu grāmatas un laikrakstu pietrūktu. Gādāsim, lai zelta ābele arī turpmāk ziedētu, būsim nomodā par latviešu kultūras pastāvēšanu, jo tas ir mūsu svēts pienākums.

Tradicija, kas turpinās trimdā ir Tēvzemes balva. Šodien tā ir tautas balva. Studējošiem piešķīra stipendijas. Nav iespējams visu pieminēt, ko prez. Ulmanis devis savai tautai, kuŗu viņš tik ļoti mīlēja.

Pats viņš nebija sev sakrājis nekādu mantu. To apliecinājuši vairāki ārzemju valstsvīri, cildinot Ulmani, kas bijis ievērojams valstsvīrs un rūpējies par savu tautu un tās labklājību. Viņa darbi un dzīve bija ar vienu vienīgu mērķi — tauta un Latvijas valsts. Dedzīgais brīvības saucējs un cīnītājs gan piedzīvoja Latvijas skaistākos gadus, bet aizgāja bojā, kad iebrucēji varmācīgi izdzēsa Latvijas brīvības lāpu. Viņam nebija lemts atdusēties dzimtajā zemē, kuŗu viņš tik neizsakāmi mīlēja. Nav arī zināma viņa nāves diena nedz atdusas vieta. Ulmaņa vārds un piemiņa ir ieausti mūsu tautas vēsturē. Kaut viņš miris, viņa vārds nekad nezudīs. Latvija dzīvos. Mēs dzīvosim Latvijai, teica archibīsk. A. Lūsis, Dr. K. Ulmaņa pieminekli atklājot Kanadā 1984. g. Nobeidzot gribas izteikt Ulmaņa zīmīgos vārdus: Uz laiku zemi var okupēt, tautu apspiest, bet ideja dzīvo tālāk. ja ir kāda draudzība pasaulē vajadzīga, ja ir kāda draudzība, kas spēcīgāka par klinti, tad tā ir draudzība starp jauniem un veciem. Jaunie un vecie, roku rokā stāviet kā klints, kas viļņus šķeļ.

Aleksandrs Zaube

RAIBĀ NEDĒĻA

BUŠS OTAVĀ

Vašingtona ar lielām bažām vēro pašreizējās Kanadas valdības ministru prezidenta Malrūnija daudzās likstas, vēl jo vairāk tādēļ, ka iepriekšējais liberāļu partijas premjērs Pjērs Trudo bija amerikāņiem naidīgs, bet Braiens Malrūnijs ir vairākkārt apliecinājis savu draudzīgo nostāju Vašingtonai. Viņa labās personiskās attieksmes ar prezidentu Rēgenu ir dadzis acīs Kanadas sociālistu NDP partijai, kas prasa, lai Kanada atraisītos no ASV saimnieciskā un politiskā iespaida un reizē aizietu no NATO alianses.

Malrūnijs tikās ar Bušu.

Atstājot Malrūnija iekšpolitiskās likstas neiztirzātas, jāpiemin, ka viņa lielais gājiens — Kanadas un ASV brīvas tirdzniecības radīšana — jau paspējis uzskriet uz zemūdens klintīm. Tāpat nekur tālu tikušas nav abu valstu sarunas par piesārņoto ūdeņu posta apkarošanu.

Daudzas amerikāņu interešu grupas, izmantojot savu ietekmi kongresā, grib apturēt vairākus nozīmīgus Kanadas preču eksportus uz ASV. Tie sākās ar kokmateriāliem, un tagad jau runā par iespējamu daudzus gadus sekmīgi operējošā auto pakta revīziju.

Šonedēļ Otavā ieradās ASV viceprezidents Bušs ar saviem padomdevējiem, lai pārliecinātu Malrūniju un viņa valdību, ka Vašingtonas un Otavas brīvu saimniecisko darījumu līgums nebūt vēl nav aprakts. Malrūnijs šo līgumu uzskata par tik svarīgu, ka parlamentā atklāti deklarējis likt uz spēles savu politisko karjēru. Protams, Vašingtonas un Otavas sarunas ietekmē arī valdošie vēji pasaules starptautiskā tirdzniecībā, kur arvien vairāk savas tiesības un lomu pieteic kā Japāna, Koreja un Eiropas koptirgus valstis.

SLĪPĒTAIS DENGS

Kad Sarkanās Ķīnas Dengs izšķīrās par Ķīnas saimniecības modernizēšanu, varēja domāt, ka durvju atvēršanai kapitālisma pasākumiem sekos arī pārmaiņas komūnistu režīma dogmātikā.

Tas daļēji arī noticis, bet komūnistu partijas hierarchija reformu norisē nebūt nav kapitulējusi. Jāapbrīno, ka šajā sarežģītajā ķīniešu labirintā veikli izrīkojies mandarīnu mandarīns — pats Dengs.

Pēdējā mēnesī Ķīnā notika plašas studentu demonstrācijas, kuŗas prasīja lielāku pre-

Jaunais Denga troņmantinieks Žao.

ses brīvību, cilvēku tiesības un valdības iestāžu demokratizāciju. Kad studentu nemieri uzliesmoja 14 lielākās pilsētās, Dengs pārmeta ķīniešu komūnistu partijas ģenerālsekretāram Hu vilcināšanos ar drastiskiem pretsoļiem un Hu tādēļ bija jāatstāj ģenerālsekretāra amats. Te jāatceras, ka Hu uzskatīja par paša Denga izraudzīto pēcteci, bet Dengs pagājušā pusgadā atklāja, ka Hu aso mēli un neiecietību kritizē ķīniešu militārie mandarīni. Hu vietā Dengs par jauno partijas ģenerālsekretāru izvirzīja Žao, kas ir faktiskais notiekošo reformu ierosinātājs.

Hu kritis nežēlastībā.

Šoruden sanāk ķīniešu komūnistu partijas kongress, kuŗā sagaidā, ka 82 g. vecais Dengs izkārtos lietas tā, ka Ķīnas modernizācija neapstātos arī pēc viņa nāves.

VAI BARIŠŅIKOVS DEJOS MASKAVĀ?

1974. gada 30. jūnijā pēc Boļšoi baleta izrādes Okīfa centrā, nevienam nemanīts, automašīnā iekāpa šīs trupas zvaigzne Michails Barišņikovs, lai sekotu Nurējeva pēdās. Viņš drīz atrada darbu ASV, un patlaban ir Amerikāņu baleta teātŗa direktors.

Barišņikovs dzimis Rīgā sarkanarmijas virsnieka ģimenē. Pretēji dzirdētām baumām viņa māte nav latviete, kas pēc Michaila aizbēgšanas uz rietumiem šķīrās no vīra un ar otru dēlu pārcēlās dzīvot uz Dienvidkrieviju. Barišņikovs daudziem preses pārstāvjiem gan pozitīvi izteicies par Latvijā pavadītiem dzīves gadiem. Tagad Gorbačova propagandas ietvaros Barišņikovs saņēmis aicinājumu šogad dejot „Atkal mājās" Maskavā. Viņš savu atbildi vēl nav devis, bet Barišņikova ceļojums uz Maskavu būtu jauns lielisks rietumu sabiedriskās domas piemuļķošanas akts.

Vai Barišņikovs brauks?

KAD MASKAVAS KONSULĀTS DEG

Ugunsgrēks Pad. savienības konsulātā Montrealā varbūt daudziem kanadiešiem atdarīja acis. Kad nelaimes vietā ieradās vietējās ugunsdzēsēju vienības, konsulāta darbinieki tos nelaida klāt, bet paši ar spaiņiem un bļodām mēģināja apslāpēt liesmas. Tajā pašā laikā viņi drudžaini mēģināja iznīcināt visus konsulāta kancelejā esošos dokumentus.

Aiz konsulāta loga slepens ķieģeļu mūris.

Lielāko pārsteigumu Montrealas uguns apkarotāji piedzīvoja brīdī, kad tie ēkas augšstāva logos mēģināja raidīt no šļūtenēm ūdensstrūklas. Aiz izdauzītiem logiem un aizkariem atklājās ciešs ķieģeļu mūris, kas iekšpusē klāts ar biezu svina kārtu, tādējādi izolējot šo telpu no radio viļņu iekļūšanas. Kremļa diplomāti izteikuši sašutumu, ka ugunsdzēsēji lauzušies tieši augšstāva logos, jo aiz tiem atradās elektroniskās spiegošanas ierīces, kas spēj noklausīties pat telefona sarunas visā Kanadas galvaspilsētā.

IZSLUDINA SVĒTO KARU

Afganistānā Kremļa ierosinātā pamiera pirmajā dienā Kabulas ielās ripoja sarkanarmiešu tanku vienības un lielgabali tādā pašā skaitā kā pirms septiņiem gadiem, kad tie okupēja šo pilsētu.

Kabulas valdība ziņo par sarunām ar dažām nemiernieku grupām, bet tam neviens netic.

Pakistānas pierobežā pag. nedēļā sapulcējās 100.000 galvu liels nacionālo partizānu pūlis un sauca: „Allah ir varens. Mēs nekad neatdosim savu zemi Kremlim. Svētais karš beigsies ar mūsu uzvaru!"

Turpat jau iesāktas konkrētas sarunas par nacionālas Afganistānas valdības nodibināšanu. Lietpratēji domā, ka Kremļa okupācijas karaspēkam atstājot Afganistānu, tūlīt uzliesmotu pilsoņu karš, kuŗā afganistāņu tauta smagi sodītu tos, kas sadarbojušies ar Kremļa nodevējiem.

Sarkanarmijas tanki Kabulas ielās.

KISINGERS NEIERADĀS

Pagājušās pirmdienas sniegputenis paralizēja gandrīz visu satiksmi Ontario provinces dienvidus daļā. Tā paredzētam priekšlasījumam Rietumontario universitātē Londonā nevarēja ierasties bij. ASV ārlietu ministrs Dr. H. Kisingers.

Kisingera viesošanās priekšvakarā lielu traci sacēla 90 universitātes profesori par to, ka Henrijs par 40 minūšu ilgu runu bija pieprasījis 31.000 dol. honorāru.

Pret Kisingeru iestājās arī tā dēvētā Committee Against War Criminals on Campus, kas nav aizmirsusi Kisingera lomu Vietnamā. Kisingera vietā nolēma aicināt Prinstonas univ. profesoru Ričardu Falku, kas prasa tikai ceļa naudas segšanu un runās par kaŗa noziedzībām. Henrijs tomēr piesūtījis telegrammu, ka paredzēto priekšlasījumu Rietumontario universitātē nolasīs 3. martā.

Bāra meitenes...

(Turpinājums no 2. lp.)

Latvijas PSR kriminālkodeksa 83. pants par Valūtas operāciju noteikumu pārkāpšanu gadījumos, kad pārkāpumus izdarījusi persona, kas jau agrāk notiesāta par šiem pārkāpumiem, paredz sodu līdz 15 gadiem. Sods parasti saistīts ar mantas konfiskāciju. Izņēmuma gadījumos iespējams piespriest arī nāves sodu.

Nelielā atkāpe nepieciešama, lai parādītu to plašo organizēto līmeni, kurā prostitūcija Rīgā savijusies ar pagrīdes valūtas operācijām.

Minētos suteneru kungus nemaz, liekas, netraucēja fakts, ka prostitūcija it kā eksistētu vienīgi kapitālistiskajās zemēs. Viņi taču pelnīja normālā brīvi konvertējamā valūtā — markās, kronās, dolaros. Ar šo naudu apmaksāja arī sludinājumus ārzemju presē. Piemēram, Dzintras Rēvaldes sludinājums parādījās kādā Somijas pornoizdevumā — ar fotografiju un adresi. Dzintra Rēvalde pazīstama arī ar vārdu Baltā ķēve.

Par to, ka tirdzniecība ar ,,savu miesu'' bijusi organizēta, liecina arī 1959. gadā dzimušās Gundegas Tālmanes gadījums. ,,Klibā Gundega'', ar kādu iesauku savā ,,branžā'' pazīstama Tālmane, jau reiz tika saukta pie kriminālatbildības par ,,noziedzības perekļu turēšanu'' (LPSR KK 208. pants). Pirms 3 gadiem viņa prostitūcijas ienesīgajā darījumā iesaistīja arī savu toreiz 14 gadīgo māsīcu Daigu, savedot viņu ar kāda ,,netiklības zaņķa'' īpašnieci — 66 gadus veco Šēnbergu. Par pēdējo zināms, ka viņa pašreiz izcieš sodu par narkotisko vielu glabāšanu, zādzību, savešanu, pornografijas izplatīšanu, noziedzības perekļu turēšanu un citām ne mazāk jaukām lietām.

Gandrīz vai gribētos ticēt, ka aprakstīta kādas organizētas kriminālnoziedznieku bandas neierobežotā brīvība kaut kur ,,mežonīgajos rietumos'', nevis Rīgas centrā ap restorānu Luna, īpaši, ja ņem vērā, ka prostitūcijas, narkotikas un valūtas darījumi iet roku rokā ar tā saucamajām ,,slapjajām lietām''. 1985. gada augustā savā dzīvoklī atrada noslepkavotu prostitūti Solovjovu, iesauktu Luk-Luk.

Te nu mēs atduramies starp morāles jautājuma un juridiskās oportunitātes, t.i. lietderības principa, konfliktu.

Prostitūcijas taču saskaņā ar padomju likumdošanu nav, kā tad par to ir iespējams sodīt.

Padomju likumdošanas orgāni gluži neapzināti ir atņēmuši tieslietu iestādēm likuma spēku. Iekšlietu ministrijas pārstāvis Griščenko laikrakstā ,,Sovetskaja molodjož'' norāda, ka nav iespējams pret prostitūciju vērsties kā pret noziegumu. ,,Pirmā stadija — saka Griščenko — pagaidām kontrolējama tikai ar grūtībām. Milicijas darbinieku cīņa nopietni var sākties tikai šīs parādības otrā stadijā, kad pārkāpj noteikumus par valūtas operācijām.''

Tik daudz par prostitūcijas apkaŗošanu no Griščenko un Latvijas PSR Iekšlietu ministrijas viedokļa.

Saprotams ir padomju tieslietu orgānu sauciens pēc likumdošanas maiņas. Turpat 70 gadus padomju sfairā jēdziens ,,prostitūcija'' neeksistēja. Tagad oficiāli atzīts, ka šī problēma pastāv. Atliek tikai gaidīt, ka tuvākajā laikā mainīs 15 savienoto republiku kriminālkodeksus. Tāpat kā ,,nesen atklātie noziegumi'' — bezstrādes ienākumi, parazītisms un alkoholisms — arī prostitūcija, pretēji līdzšinējai jēdziena definīcijai, varētu atrast savu vietu padomju likumdošanā.

Rīkojums, tāpat kā visi citi, nāks no Maskavas.

Latvijas Kara aviācijas pulka lidotājs

seržants Aloizs Vjakse

* 1909. gada 3. septembrī Preiļu pagasta Bindaros, Latvijā

† 1987. gada 9. janvārī Toronto, Ontario, Kanadā.

Par viņu sēro

Aviācijas pulka bijušo karavīru saime

UZMANĪBU VIETĒJĀS SADZĪVES GRUPAS UN BEZPEĻŅAS DZĪVOKĻU SAGĀDES ORGANIZĀCIJAS

Palīdziet izveidot izīrējamas vienības ļaudīm ar īpašām papildus vajadzībām

Īpaši provinces valdības līdzekļi 3,000 vienībām.

Ontario valdība solījusies ieguldīt 3,000 jaunās bezpeļņas dzīvojamās vienībās, kas galvenokārt domātas cietušiem cilvēkiem.*

Kam šī programma palīdzēs? Īpaši cilvēkiem, kam ierobežojumi fiziski, attīstībā un psīchiski, fiziski cietušām sievām, cilvēkiem bez pajumtes un dažādām citām personām, kas nonākušas neapskaužamā stāvoklī.

Būvju, veselības, sabiedrisko un sociālo pakalpojumu ministrijas (The Ministries of Housing, Health, and Community and Social Services) sadarbojas, lai palīdzētu ļaudīm visā Ontario provincē, kam vajadzīga gan papildus gādība, gan mājvieta.

Apsvērs projektu, kas dod mājvietu ģimenēm ar nepietiekamu ienākumu, veciem ļaudīm, kā arī grupām ar dažādiem ierobežojumiem, ar zemu ienākumu un vieniniekiem, ja to var pierādīt.

Piedalaities mūsu informācijas sesijās šā gada februārī.

Ieinteresētās sadzīves grupas un bezpeļņas organizācijas tiek aicinātas piedalīties informātīvās sesijās jautājumā par māju būvēm ar papildus pakalpojumiem. Sapulces notiek februārī katrā Būvniecības ministrijas (Ministry of Housing) rajona birojā.

Piedalīsies attiecīgo ministriju pārstāvji, kas izteiksies un atbildēs uz jautājumiem.

Vietējo sabiedrību organizācijas, kas vēlas atbalstīt bezpeļņas būvniecības projektu, var pieprasīt neatmaksājamu valdības aizdevumu, kas segtu nodibināto bezpeļņas būvniecības akciju sabiedrību izdevumus.

Pieprasait sīkākas detaļas jau tagad.

Iepriekšēji lūgumi, kuŗos izteikts lūgums izveidot būvprojektu ar papildus pakalpojumiem, iesniedzami līdz 1987. gada 31. martam. Piemērotība atkarīga no tā, cik lielā mērā un kādā veidā aprūpe paredzēta.

Federālā valdība ar Kanadas obligāciju un Būvju sabiedrības atbalstu paredzēs aizdevumu apdrošināšanu visiem projektiem, ko īsteno šīs programmas ietvaros.

Tuvākai informācijai un par sapulču laiku sazinaities ar tuvāko Būvju ministrijas (Ministry of Housing) rajona birojiem, kas zemāk minēti.

* No iepriekš Būvniecības ministrijai iesniegtiem lūgumiem izraudzīs līdz pat 1000 vienības.

Ministry of Housing
Ontario Hon. Alvin Curling, Minister

A SPECIAL PROGRAM FROM ASSURED HOUSING FOR ONTARIO

Regional Offices of the Ministry of Housing.

Southern Office
55 Hess St. S.
Hamilton, Ontario. L8P 4R8
(416) 521-7500 or dial '0' and ask for Zenith 20450

Eastern Office
1150 Morrison Dr., 2nd Flr.
Ottawa, Ontario. K2H 8S9
(613) 820-8305 or dial toll-free 1-800-267-6108

Northwestern Office
435 James St. S.
Thunder Bay, Ontario. P7C 5G6
(807) 475-1465 or dial toll-free 1-800-465-5015

Southwestern Office
275 Dundas St., Suite 1101
London, Ontario. N6B 3L1
(519) 679-7110 or dial toll-free 1-800-265-4733

Northern Office
1191 Lansing Ave.
Sudbury, Ontario. P3A 4C4
(705) 560-6350 or dial toll-free 1-800-461-1190

Central Office
4950 Yonge St., 4th Flr.
Toronto, Ontario. M2N 6K1
(416) 225-1211 or dial '0' and ask for Zenith 20450

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Elizabete Sališs, dzim. Rauda

dzimusi 1894. gada 19. novembrī Latvijā,
mirusi 1987. gada 17. janvārī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

dēls Viktors ar ģimeni Kanadā,
meita Janina Zadvinskis ar ģimeni ASV, māsa un radi Latvijā

Sirds, kas dzīvē nogurusi,
Dieva mierā aizmieg klusi,
Tad, kad dzīves vainags irst.

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgāja mana sieva kopš 1951.g.

Iris Čaks

dzimusi 1931. gada 1. jūlijā Anglijā,
mirusi 1987. gada 10. janvārī Montrealā.
Piemiņas akts noturēts 17. janvārī St. John Fisher baznīcā.

Dziļās sērās

vīrs Konstantīns,
un dēli: John Gary, B.Sc., M.B.A.
Paul Glen, B. Comm.

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Kristaps Leja

dzimis 1895. gada 2. oktobrī Durbē, Latvijā,
miris 1987. gada 10. janvārī Hamiltonā.

Viņu mīlestībā paturēs

meita, znots, mazbērni un mazmazbērni

Tev dzimtene bija dārga,
Dārgs zemes stūrīts savs,
Bet svešumā Dievs lēma,
Tev mūža mājas rast.

Eduards Semenovs

dzimis 1907. gada 1. septembrī Rīgā,
miris 1986. gada 14. novembrī Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Pēkšņi no mums šķīries mūsu draugs

Aloizs Vjakse

miris 1987. gada 9. janvārī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Brāžus ģimene

Kaut kur tālumā zvaigznes mirdz
Un eņģeļi dzied klusi — dusi, dusi.

Izvēlieties šodien paši sev, kam jūs kalposit; ... Bet es un mans nams, mēs kalposim tam Kungam (Jozua 24:15).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Toronto ziņas

● Latviešu Centrā 1. februārī vidējā zālē pl. 14:00 azaidu referātu ciklā fizioterapistes Rutas Kaļiņas referāts Dzīve bez mugursāpēm. Referātu papildinās ar īpaši sagatavotu video filmu angļu valodā. Šīs filmas kasete, kuŗai pievienota brošūra ar attiecīgiem vingrinājumiem, pasūtināma par $39.95. Pēc referāta paskaidrojumi uz jautājumiem. R. Kaļiņa vada savu fizioterapijas kabinetu 559 College St., medicīniskā ēkā.

● Latviešu Centra Grāmatu svētdienā, 25. janvārī pl. 14:00, Centra vidējā zālē folkloristes Aijas Beldavas no Blumingtonas, Indianapoles, ASV referāts: Mūžīgais, mainīgais latvietis. Grāmatu svētdienu un referātu izkārtojusi Centra bibliotēka sakarā ar Draudzīgo aicinājumu.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

25. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Spredikis: ,,Super svētdiena'' (Vēst. Efeziešiem 6:10—18). Būs arī uzruna bērniem.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cāliša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

25. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Dziedās soprāns Skaidrīte Leja-Meuse.

1. februārī pl. 9.30 dievkalpojums angļu valodā, pl. 15.00 dievkalpojums. Dziedās Ženija un Alberts Vītols.

8. februārī pl. 11.00 dievkalpojums.

15. februārī pl. 3.00 pēcp. dievkalpojums. Dāmu komitejas bazārs.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

25. janvārī pl. 13 dievkalpojums.
1. februārī pl. 13 dievkalpojums.
8. februārī pl. 13 dievkalpojums.
15. februārī pl. 13 dievkalpojums.
22. februārī pl. 13 dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

Nākošais dievkalpojums 8. februārī.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

25. janvārī pl. 16 — draudzes dievkalpojums.

1. februārī pl. 10.30 Bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

8. februārī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Egūte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

25. janvārī pl. 11 dievkalpojums Lieliem un maziem.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.

TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Raisa Gorbačova kultūras fonda vadībā

Pagājušā gada beigās Pad. savienībā nodibināja jaunu organizāciju — Kultūras fondu. Tūlīt izraudzīja fonda vadību, kuŗā ietilpst arī Raisa Gorbačova.

Ar Raisas Gorbačovas uzaicināšanu Kultūras fonda vadībā lauztas līdzšinējās tradicijas, jo līdz šim partijas sekretāru sievas palika vīra aizmugurē un sabiedrībā reti kad parādījās, atklāti nekur neuzstājās. Raisa Gorbačova nostājusies vīram blakus un tiek bieži pieminēta laikrakstos un televīzijā.

Par Kultūras fonda direktoru izraudzīts Dmitrijs Lichačovs. Vadībā ietilpst arī ziņu aģentūras ,,Novosti'' vadītājs un bijušais vēsturnieks Rietumvācijā Valentins Falins. Protams, visi komūnisti.

Kultūras fonda uzdevums būšot, kā paskaidroja direktors D. Lichačovs, apzināt un uzglabāt kultūras vērtības visā Pad. savienībā. Pārņemt kultūras vērtības no visām tautas šķirām un sadalīt tās tālāk. Plānots arī veicināt jaunu talantu attīstību.

Fonda direktors preses sanāksmē uzsvēra, ka fonds nav valsts iestādījums, bet privāts pasākums, kas nevienā gadījumā neuzņemsies valdības uzdevumus. Fondam ir sava pašpārvalde un valdībai nekādi norēķini nebūs jādod. Valde reizi gadā pārbaudīs fonda darbību. Tādā veidā novērsīs birokratismu, kas valstī ieviesies plašos apmēros.

Pad. savienības kultūras fonds sadarbosies ar līdzīgiem starptautiskiem kultūras veicināšanas pasākumiem, kā ar UNESCO un citiem privātiem kultūras pasākumiem.

Bez tiešajām mākslas un kultūras vērtībām fonds pārņems vērtīgākos ģimeņu archīvus, kam nebūs mantinieku un rūpēsies lai būtu pieejami apskatei visplašākai sabiedrībai.

Var droši teikt, ka pilnīgi privāts Kultūras fonds nebūs, to direktors un valde vadīs pēc partijas līnijas.

P.B.

GRAND RAPIDI

● Latviešu skolas Ziemsvētku eglītes sarīkojums notika jaunajā latviešu luterāņu baznīcā. Reizē ar to risinājās kārtējais draudzes dievkalpojums, ko vadīja mācītāji V. Fricsone un J. Mednis. Turpat baznīcā bija uzvedums — Eņģeļu vēstījums, ko bija sagatavojusi B. Maine un kuŗā piedalījās visi skolas bērni. Turpmākā sarīkojuma norisē ieradās Ziemsvētku vecītis no pašu vidus — Dzintars Gendrikovs. Programmas sarūpētāji un citi skolotāji tika apveltīti gan ar ziediem, gan dāvanām. Veltes skolai pieteica draudze u.c. organizācijas. Par šāda veida atbalstu pateicās skolas vadītāja māc. V. Fricsone un vecāku padomes priekšsēde Dr. Līga Gonzalez. Nobeigumā jaunā paaudze un pārējie baznīcēni pakavējās pie kopēja vakariņu azaida. **V. Z.**

Kristus Dārzs

meklē reģistrētas māsas un to palīdzes, nodarbību vadītāja palīdzi (-gu) un skolniekus, kas nedēļu nogalēs varētu apkalpot ēdamzāli. Meklē arī studentus un skolniekus vasaras darbiem.

Zvanīt (416) 832-3300.

Mūsu mīļais svainis un onkulis

Dr. chem. Alfreds Tauriņš

izbeidzis savas dzīves gaitas
1986. gada 17. decembrī Montrealā.

Kad mana dvēs'le šķirsies
No dziesmu lejas šīs,
Tā mīlestības dziesmu
Sev līdzi aiznesīs.

Viņu ar mīlestību atcerēsies
Neimaņu ģimenes

Kārļa Suntaža būvdarbi,

Metro lic. B 2494

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.

Zvanīt 751-6829.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

MAPLE LEAF TRAVEL

Uz dziesmu svētkiem Vācijā lidojumi, sākot ar $669.

Skandinavijas tūres 2 nedēļām, ieskaitot uzturu, $1499.

Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351

655 St. Clair Ave W.

Jūsu **LABAS ZIŅAS**

KANADAS PENSIJU PLĀNS
UZLABOJAS
ar 1987. gada 1. janvāri:

Ar 1987.g. 1. janvāri Kanadas pensiju plānā būs maiņas. Šīs maiņas nostāda šo plānu uz stingra ilgtermiņa financiāla pamata.

Ir svarīgi zināt, kādas piemaksas ir iespējamas, jo plāns paredz nodrošināt jūs vai jūsu ģimeni ar zināmu pamata ienākumu, kad jūs aizejat pensijā, kļūstat darbam nespējīgs vai nomirstat. Jums tomēr ir jāiesniedz lūgums par piemaksu, ja jums liekas, ka esat uz to tiesīgs.

Turpmākā informācija izceļ galvenos ieguvumus. Tās ir labas ziņas!

Materiāli nodrošina labāku rītdienu

Jaunais financiālais izkārtojums padarīs plānu drošāku nekā jebkad.

Pašreiz jūs un jūsu darba devējs katrs iemaksā 1.8% no jūsu algas līdz pat augstākai robežai. Katru gadu, līdz 1991. gadam, iemaksas likme palielināsies par 0,2%, un no tā laika līdz 2011. gadam par 0,15%. Ja jūs izdarāt augstākās iemaksas, jūs 1987.g. maksāsit apm. 26 dol. vairāk.

Plašākas iespējas aiziet pensijā

Pēc 1. janvāŗa jūs varat sākt saņemt Kanadas pensiju (CPP) jau sākot ar 60 gadiem. Jūs esat uz to tiesīgs, pat ja jūs neesat pilnīgi aizgājis pensijā.

Ja jūs sākat saņemt pensiju pirms 65 gadiem, jūsu piemaksa būs mazāka, jo jūs būsit mazāk iemaksājis un saņemsit piemaksas lielāku laika sprīdi.

Vai, ja jūs izšķiraties sākt saņemt pensiju pēc 65 gadu sasniegšanas (līdz pat 70 g.v.), jūsu ik mēneša piemaksas būs lielākas.

Normāli jums būs iespējams saņemt pensiju mēnesi pēc 65. dzimšanas dienas. Katru mēnesi starp šo datumu un kad jūsu pensija sākas, jūsu piemaksu pielāgos par 0,5%. Šī pielāgošana būs spēkā visu piemaksas saņemšanas laiku.

Palielinātas piemaksas darbam nespējīgiem

Ja jūs esat tiesīgs saņemt darbam nespējīgo piemaksu, jūsu ik mēneša maksājumi tagad būs ieyērojami augstāki. Piemēram, visaugstākā darbam nespējīgo pensija 1987.g. palielināsies no $487 uz $635 mēnesī.

Tāpat ikviens, kas iestājas par jaunu vai atgriežās darbā, būs tiesīgs saņemt darbam nespējīgo piemaksu, ja tas vismaz divos no trim pēdējiem gadiem, kuŗos viņš varēja izdarīt iemaksas, tās būs izdarījis.

Atraitņu piemaksa turpinās arī jaunā laulībā. Ja jūs saņemat atraitņu piemaksu, tagad tā turpināsies, pat ja jūs dodaties jaunā laulībā.

Ja jūs esat precējies par jaunu un jums pārtraukta atraitņa piemaksa, jūs varat šo piemaksu saņemt par jaunu.

Pensiju dalīšana uz pusēm

Ja jūsu laulība beidzas ar šķiršanos, katrs no laulības partneŗiem ir tiesīgs uz pusi no pensijas, jo jūs abi kopā esat izpelnījuši. Pēc 1987.g. 1. janvāŗa pensija tiek dalīta, arī ja jūsu laulība vai civīllaulība beidzaś ar šķirtu dzīvi.

Dalīšanās pensijā Ja jūs un jūsu laulības partneris saņem CPP pensiju, piemaksa, ko jūs abi esat nopelnījuši savā dzīves laikā, dalāma par abiem, ja kāds no jums to pieprasa.

Papildus piemaksas nepilngadīgiem bērniem

Nepieauguši bērni agrāk saņēma pamata piemaksu, pat ja abi vecāki bija maksājuši pensiju plānā, nomira vai kļuva darbam nespējīgi.

Ja tas tagad notiktu, jūsu bērni būtu tiesīgi uz dubultu piemaksu.

Uzlabotas 'kombinētās' piemaksas Ja jūs esat tiesīgs uz kombinētu atraitņa un darbam nespējīga piemaksu, augstākā mēneša maksa, ko jūs varat saņemt, tagad būs lielāka.

Kombinētās atraitņa un pensiju piemaksas tagad būs augstākas tiem, kas uz to tiesīgi.

Dibināts uz drošiem pamatiem

Mēs visi dalāmies atbildībā, lai būtu financiāli sagatavoti nākotnei. Jaunais Kanadas pensiju plāns tagad dod stingrāku pamatu. Tā ir droša baze, un tas atkarīgs no jums pašiem — veidot tālāk uz šiem pamatiem.

Nekad nav ne par agru ne vēlu sākt veidot savu nākotni. Mēs ceram, ka jūs sāksit šodien.

Jums būs vajadzīga tuvāka informācija, lai šīs pārmaiņas labāk saprastu. Lai saņemtu brošūru par Kanadas pensiju plānu, zvanait bez maksas uz zemāk minēto nr. vai izpildait un nosūtait šo kuponu.

CPP-INFO
P.O. Box 5400
Postal Station "D"
Scarborough, Ontario
M1R 5E8

I'd like to know more about my new Canada Pension Plan. Please send me the 'good news'
in English ☐ in French ☐ about
☐ Retirement Pension
☐ Disability Pension
☐ Death & Survivor Benefits
☐ Pension Credit Splitting
☐ Flexible Retirement
☐ Financing your CPP

Name
Address
City
Province
Postal Code 03

CANADA PENSION PLAN

Changing for the better.
Find out.

Health and Welfare Canada
Santé et Bien-être social Canada

Canada

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem " $24.00, " $24.00
☐ 3 mēnešiem " $14.00, " $14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents pagarinājums

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi
125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Pēc ilgu gadu pieredzes

varu sniegt — ātri, paļāvīgi un diskrēti finanču palīdzību (rubļos) tuviniekiem Latvijā!

Kā pierādījumu veiksmīgai sadarbībai pielieku vienu no daudzajām palīdzības saņēmēju vēstulēm:

Mēs, šeit dzimtenē dzīvojošie, no visas sirds pateicamies..... kungam par viņa radīto iespēju saņemt finanču palīdzību no mūsu mīļajiem radiniekiem tālajā pārjūrā.

Mūsu apstākļos šī finanču palīdzība ir ļoti noderīga, jo šāda palīdzība stipri ceļ mūsu dzīves standartu un mūsu iespējas.

Rīgā, Latvijā, Paraksts
1986.g. 10. nov.

Lūdzu rakstīt šai avīzei ar norādi „**Palīdzība**".

Mūžībā aizgājuši mūsu apvienības biedri
no 1986. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim

Menska Hermanis	**dz.**	**1.10.1901.**	**m.**	**9. 1.1986.**
Kaprano Marija	"	**19. 5.1912.**	"	**12. 1.1986.**
Bērziņa Agra	"	**29. 7.1909.**	"	**14. 1.1986.**
Dargēvics Lidija	"	**6. 3.1904.**	"	**26. 1.1986.**
Kristapsons Alfreds	"	**10. 2.1912.**	"	**30. 1.1986.**
Reingards Elza	"	**18. 1.1890.**	"	**8. 3.1986.**
Āboliņš Jānis	"	**3. 5.1905.**	"	**31. 3.1986.**
Krūmājs Leonards	"	**9. 5.1903.**	"	**4. 4.1986.**
Ellers Toms	"	**11. 5.1902.**	"	**20. 4.1986.**
Veckers Jānis	"	**3. 4.1906.**	"	**3. 6.1986.**
Bušmanis Berta	"	**21.11.1891.**	"	**14. 6.1986.**
Ķēniņš Arturs	"	**10. 1.1919.**	"	**25. 6.1986.**
Mellups Ernests	"	**2. 3.1902.**	"	**6. 7.1986.**
Zēvalds Alfreds	"	**8. 3.1901.**	"	**23. 7.1986.**
Reķis Jānis	"	**31. 8.1901.**	"	**28. 7.1986.**
Bulte Ausma	"	**31. 1.1924.**	"	**24. 8.1986.**
Akers Bertolds	"	**23.10.1911.**	"	**24. 8.1986.**
Priedītis Kārlis	"	**11.11.1899.**	"	**9. 9.1986.**
Skrastiņš Reinholds	"	**8. 8.1908.**	"	**4. 9.1986.**
Liepiņš Roberts	"	**25.11.1893.**	"	**13. 9.1986.**
Lūsis Kārlis	"	**8. 8.1915.**	"	**9.10.1986.**
Bērziņš Irēne	"	**30. 3.1907.**	"	**2. 8.1986.**
Mende Alida	"	**31. 3.1900.**	"	**22.10.1986.**
Briedis Arturs	"	**24. 7.1910.**	"	**28.10.1986.**
Miklaševics Vladislavs	"	**18. 6.1908.**	"	**5.11.1986.**
Indriksons Jānis	"	**2. 2.1907.**	"	**5.11.1986.**
Mednis Hildegarde	"	**11. 3.1902.**	"	**18.11.1986.**
Ramanis Kārlis	"	**2. 9.1892.**	"	**19.12.1986.**
Jaunzems Mirdza	"	**5. 1.1912.**	"	**23.12.1986.**
Hartmanis Anna	"	**29. 9.1892.**	"	**29.12.1986.**

**Tev nebij lemts tur dusēt
Kur latvju baltā smilts;
Bet atkļūst še un klusēt,
Kur sveša zeme, cilts...**

TORONTO LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBA

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

Mirdza Viktorija Jaunzems,
dzim. Kaspars

dzimusi 1912. gada 5. janvārī Rīgā,
mirusi 1986. gada 23. decembrī Toronto.

Mīlestībā un skumjās

**Aivars un Sandra
un pārējā ģimene**

**Dzisuši pasaules sārti
Mākslai un dzīvībai —
Atveras aizsaules vārti
Gaismotai mūžībai.**

Dieva mierā aizgājusi

Līna Brants, dzim. Blokmanis

dzimusi 1893. gada 17. septembrī Ventspils apriņķī,
mirusi 1987. gada 4. janvārī Toronto.

Viņu mīlestībā atcerēsies

**dēls Pauls ar ģimeni Latvijā
un meita Lilija Toronto**

**Savās sirdīs klusi, klusi
Turēsim Tev' piemiņā.**

Marija Zichmanis

dzimusi 1901. gada 13. aprīlī Kraukļu pagastā,
mirusi 1986. gada 12. augustā Montrealā.

**Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds**

Mūsu kluba biedrs

Aloizs Vjakse

dzimis 1909. gada 3. septembrī Preiļu pagastā,
miris 1987. gada 9. janvārī Toronto.

Viņu piemiņā paturēs

**Toronto Latviešu Mednieku
un makšķernieku klubs**

Cēsu rotas kaŗavīrs

Kristaps Leja

dzimis 1895. gada 2. oktobrī Durbē,
miris 1987. gada 10. janvārī Hamiltonā, Kanadā.

**Kad kādu brāli
Vest uz kapu klusu
Paticis nāves eņģelim,
Tad novēlam tam kapā miera dusu.**

Kalpaka bataljona kaŗavīri

SAVIENOTĀS VALSTIS

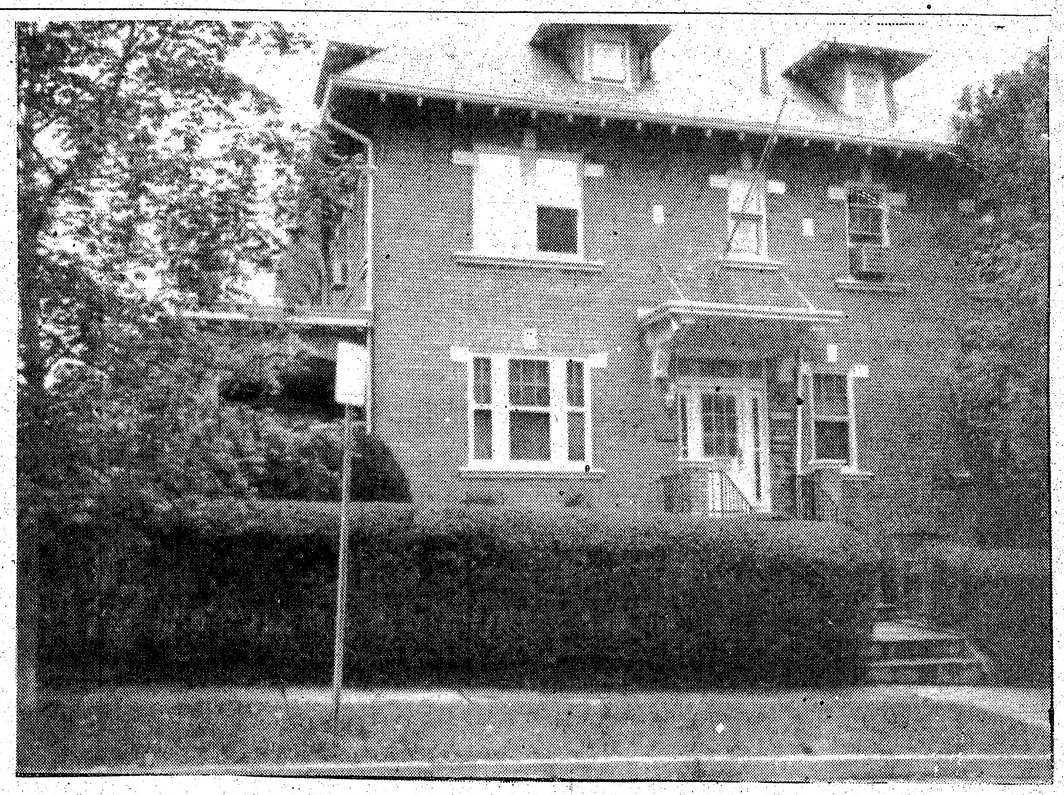

Latvijas sūtniecības nams Vašingtonā. — Foto Dr.

ŅUJORKA

● Ap 25 tautieši sagaidīja Jauno gadu DV namā Bronksā. Vanadzes bija sagatavojušas cienastu. Pārrunās, sarunās un jautrā noskaņā pienāca Jaunais gads, kad varēja tukšot šampanieša glāzi.

● Decembŗa vidū Ungāru namā Ņujorkā Ungāru draugu nodaļa un Cilvēku tiesību fonds bija rīkojis referātus un panēļa diskusijas, piedaloties pazīstamiem ungāru sabiedriskiem darbiniekiem un žurnālistiem no lielākiem ASV izdevumiem. The New York Times pārstāvis Maiks Kaufmanis salīdzināja Ungāriju ar Poliju, aizrādot, ka ungāri nerunā slavu valodu un tāpēc var atļauties brīvāk izteikties. Ungārija ietekmē Poliju, Čechoslovakiju, Bulgāriju, kas vēlas kāpināt savu lauksaimniecību, tomēr jāšaubās, vai te būs panākumi. Pēc 1968. gada sacelšanās čechiem aizliegta vārda reforma. Čechi domā, ka kaut kas būtu jāmaina. Poļi domā, ka saimnieciskais stāvoklis Ungārijā pasliktināsies, līdz sasniegs Polijas līmeni, bet ungāri strādā cītīgāk nekā poļi, dažiem ir pat trīs darbi. Tie cer sasniegt Austrijas dzīves līmeni. Austrumeiropā ir maz cilvēku, kas marksisma idejai nopietni pieverš vērību. Kas ekonomiski vajadzīgs, politiski nav iespējams, ar totālu politiku nevar vadīt ekonomiju. Ungārus vajā Rumānijā, kas tur vienmēr dzīvojuši, bet Bulgārijā gribēja ungārus iznīcināt.

● Ņujorkas draudzes Džamaikas novada sapulcē 11. janvārī māc. R. Zariņš ziņoja par garīgo darbu, no draudzes valdes runāja M. Visgaušs, apskatot paredzēto budžetu, sapulci vadīja novada vecākais O. Baumanis, sniedzot arī ziņojumu par novada darbību. Par dāmu komitejas darbu ziņoja priekšniece O. Pāvula. V. Gobiņš ieteica draudzei apvienot dažādos iegādes fondus un līdzekļus izlietot tur, kur tie vajadzīgi. Novada komitejū ievēlēja iepriekšēja sastāvā, bet par dāmu komitejas priekšnieci ievēlēja Entu Timbru, priekšnieces vietniece O. Pūvula, pārējais sastāvs kā iepriekšējā gadā.

● Seton Hall universitātes telpās Dienvidoranžā, Ņudžersijā 10. janvārī notika sanāksme, kur iztirzāja OSI (Speciālās izmeklēšanas komisija) darbu. Tur bija ieradies ASV Tieslietu ministrijas pārstāvis, lietuvieši, igauņi, latvieši, poļi, ukraiņi u.c. Tie iztirzāja OSI darbību, rādīja video lentu par Linnasu, ko ASV valdība grib izdot Padomju Savienībai, un apskatīja Linnasa dokumentu viltojumus, ko sagādājusi čeka. Bija ap 200 klausītāju un seši runātāji. Sanāksmē aicināja darboties pret OSI un parādīt, kā tā darbojas.

● Latviešu kaŗa invalīdu īpašumā Rota Katskilos no 27.—29. martam paredzēta sanāksme Katskilu Kultūra vai saīsināti KK. Aicinājumu izsūtījusi Ņujorkas studiju grupa. Notiks piecas sesijas, tā ilgs 12 stundas ar diskusijām, video lenšu izrādēm un referātiem. Tematus var iesūtīt Andrim Padegam. Šinī grupā darbojas Ģ. Zeidenbergs, L. Saliņš, Juris Padegs, Andris Padegs, Uldis Klauss, Raimonds Matiss, Māris Ķirsons, Aivars Keire, Arija Kats, Sigurds Grava, Andrievs Ezergailis, Ints Dzelzgalvis, Edmunds Brikmanis, Uldis Bluķis, Gundars Aperāns. Pieteikšanās pie A. Padega.

Vairāku referentu politiskā nōsliece latviešu sabiedrībai ir labi pazīstama.

● Šī gada pirmajā Bībeles stundā Jonkeru baznīcā 7. janvārī bija ieradušies pāri par 40 apmeklētāju, kas noskatījās un noklausījās video lentu uz televīzijas ekrāna no aizvadītās vasaras Draudžu dienām Katskiļos.

● Ņujorkas latviešu organizāciju padomes prezidija sēdē 9. janvārī pārrunāja Latvijas valsts reatkarības atceres 70 gadu sarīkojuma plānošanu 1988. gada novembrī. Bija priekšlikums dzirdēt atskaņojam uzvedumu Dievs, Tava zeme deg, ja Ņujorkas koris ar diriģentu A. Jansonu to varētu iestudēt. Tādā gadījumā sarīkojums notiktu Linkolna Centrā, bet šī gada sarīkojums, kā iepriekšējie trīs, notiks Lēmaņa koledžas zālē Bronksā.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ņudžersijas novada sapulcē 11. janvārī Visvaldis Dzenis pasniedza apbūves gabala dāvināšanas dokumentu draudzes priekšniekam V. Zālītem. Zemes gabals novērtēts par 160,000 dolariem. Tas domāts Ņudžersijas novada izlietošanai. Dāvināšanas līgums vēl jāparaksta draudzes priekšniekam. K. Rūtiņš apskatīja trīs iespējas novadam tikt pie savām telpām: tās varētu īrēt, pirkt kādu īpašumu ar ēkām vai būvēt uz dāvātā zemes gabala. Būvēšana varētu izmaksāt ap 700,000 dolaru, bet novada nekustama īpašuma iegādes kasē ir ap 150,000 dolaru. Dāvātais īpašums atrodas Randolfa apriņķī Ņudžersijā, ap 2 akru lielumā. Bez baznīcas varētu būvēt sešus dzīvokļus veciem ļaudīm bet baznīcā varētu būt ap 100 vietu, telpas ar bīdamām sienām varētu paplašināt. Sapulcē piedalījās 41 dalībnieks, to vadīja novada vecākais A. Bļodnieks. Novada dāmu komiteja 7. decembra sarīkojumā ieņēmusi 1339 dolarus, aizvadītajā gadā tā atbalstījusi jaunatni ar 1400 dolariem.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes budžets aizvadītajā gadā bija 207,800 dolaru, nākamajam gadam tas paredzēts 217,900 dolaru apmērā. Draudzes locekļu skaits samazinājies, bet vajadzības pieaugušas. Budžetu pieņems draudzes pilnsapulcē 15.februārī Ņudžersijā. Darbiniekiem paaugstinātas algas par 4%. Draudzei ir bijuši 204 dievkalpojumi, no tiem 35 ar 985 dievgaldniekiem, Draudze LELBAi maksā 5 dolarus no nodevu maksātāja. Ņujorkas draudzē pilnu draudzes nodevu 85 dolarus maksājuši 756 draudzes locekļi, pensionāru puscenu 802, bet 125 atbrīvoti no maksājumiem. Šogad draudzes locekļu skaits samazinājies. Aizvadītajā gadā nokristīti 22 bērni, bet gadu pirms tam 14. iesvētīti 32 jaunieši (31), salaulāti 13 pāri (9), mācītāji pavadījuši 52 mirušos, no tiem 44 draudzes locekļus. Lai varētu līdzsvarot budžetu, draudzes valde ieteic pilnsapulci noteikt draudzes nodokli 100 dolarus sztrādājošiem un 50 dolarus pensionāriem gadā.

● Ņujorkas draudzes Salas novads iecerējis sava novada baznīcā atvietot bojātos krāsainos logus. Jaunos metus gatavo mākslinieks L. Linauts, tie būs metala rāmī ar centrālo motīvu Jēzus, labais gans. Janvāŗa beigās mākslinieks solījies ierasties Salā un iepazīstināt draudzes locekļus ar jaunajiem plāniem. Vk

ČIKAGA

● Latvieši jau no seniem laikiem mīl rīkot svinības. Tā arī lielajā Čikagā, kur ap 4000 latviešu un vismaz kādas 30 dažādas biedrības, svētkos gandrīz visām bijuši Ziemsvētku sarīkojumi. Viens no pirmajiem bija Čikagas DV apvienības eglītes vakars Latviešu Namā, galvenokārt bērniem. Pēc tam pensionāru biedrībai, arī Latviešu Namā ar māc. O. Čakara vadītu svētbrīdi, plašu programmu un ap 100 dalībnieku. Tad Latviešu biedrībai savā Namā, arī ar māc. O. Čakara vadītu svētbrīdi un plašu vispusīgu programmu, ap 100 dalībnieku. Tad — visām četrām luterāņu draudzēm svētvakara dievkalpojumi ar pārpildītiem dievnamiem. Cianas un Vuddeiles dievnamos bija divi svētvakara dievkalpojumi. Katoļu Aglonas Dievmātes draudzes Ziemsvētku sarīkojums, tāpat baptistu draudzei. Cianas draudzes koŗa un Čikagas vīru koŗa eglītes sarīkojums ar skaistu un patīkamu Ziemsvētku programmu un cienastu, ļoti labi apmeklēts. Tāpat tas bija Kr. Barona latviešu skolā ar plašu Ziemsvētku programmu skolnieku izpildījumā. Viens no pēdējiem bija Čikagas Vanadžu kopas eglītes sarīkojums 4. janvārī Latviešu Namā. Šai dienā Cianas baznīcā Strēlnieki arī atzīmēja tradicionālo Ziemas svētku kauju atceri. Čikagas skautu un gaidu eglītes sarīkojums notika 4. janvāra vakarā brīvā dabā Čikagas tuvumā.

Visumā šie eglīšu sarīkojumi bijuši ļoti labi apmeklēti. Visi notikuši kristīgas mīlestības garā. A.Z.

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu latviešu biedrības teātŗa kopas svētku eglītes vakars notika 10. janvārī. To atklāja Olga Jansone, pastāstot par teātŗa ļaužu aktīvitātēm un nodomiem nākotnē. Aprīļa pirmajā pusē Grand Rapidos risināsies teātŗa dienas, kurām iestudē Anšlava Eglīša lugu Labāki cilvēki. Elvīra Brūna deklamēja, Rasma un Zigfrīds Korneti bija sagatavojuši ,,kārtējo raidījumu'' par šīs latviešu kolonijas dzīvi pag. gadā, īpaši skaŗot notikumus teātŗa kopas darbībā. Bija vēl lasījumi par skroderi, čigānieti un varēja iepazīties ar Gunša Šmidtchena Augstas gudrības grāmatu. Ziemsvētku vecītis nemanīts bija ieradies agrāk un slepeni dažiem nolicis dāvānas. Sekoja kopējas dziesmas, mūzika un mielošanās pie svētku azaida. Klāt bija bij. teātŗa kopas priekšniece Rūta Puriņa, rež. A. Štams u.c. viesi, kas kopā ar teātŗa ļaudīm pavadīja pāris draudzīgas stundas.

● Latviešu skolā Draudzīgā aicinājuma atcere notiks 31. janvārī pl. 9 no rīta jaunās latviešu baznīcas lejas telpās. Programmā svētbrīdis un skolēnu priekšnesumi. Pēc tam pakavēšanās pie kafijas.

● Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas Meteņdienas sarīkojums 8. februārī tūliņ pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās. Juris Siliņš rādīs slīdītes un dos paskaidrojumus par jaunās baznīcas tapšanu. V.Z.

MINEAPOLĒ

● Jau vienpadsmito gadu pēc kārtas Mineapolē notiek Latviešu literatūras seminārs, kuŗu vada mag. phil. V. Bērziņa-Baltiņa. Šāda veida seminārs ir vienīgais visā Amerikā, tomēr semināra dalībnieku skaits nekad nav bijis liels. Pa visiem šiem gadiem ir izveidojies stiprs un spēcīgs kodols, — dalībnieku grupa.

Seminārs Mineapolē atsāks savu darbību laikā no 20. janvāŗa līdz 24. martam, katru otrdienas vakaru no plkst. 19 līdz 22, Latviešu Namā — 2337 Central Ave., N.E. Mineapolē. Seminārs apskatīs latviešu sētu latviešu literatūrā, analizējot Ilonas Leimanes Vilkaču mantinieci.

Tuvāku informāciju dod J. Zeltiņa, tel. (612) 926-9387.

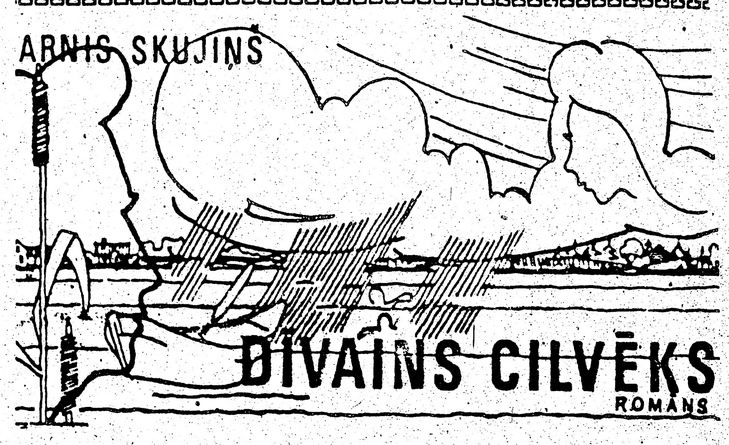

181 lpp. — Cena: ASV dol. 11.- / Kanadas dol. 13.-
Piesūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

Apgāds GAUJA (Rob. Krūklītis)
P.O. Box 1594, East Lansing, MI 48823; tel.: 517-332-1206

GAUJAS 14. GAIDU UN RĪGAS 72. SKAUTU VIENĪBU GADA SVĒTKI

1987. gada 1. februārī, pl. 15

SV. ANDREJA BAZNĪCĀ

Gaidām un skautiem pulcēšanās pl. 14.30.

Pirmdienu vakari Centrā

šoreiz otrdien, 3. februārī, pl. 19.30

Tēvu tēvu laipas mestas

Daži paraugi bērnu latviskai audzināšanai.

Elma Miniate

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.

ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.

3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1

Tel. (416) 485-5233.

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS

Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

Lielākais latviešu veikals Toronto

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā:
- **lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,**
- **žāvētus tītarus, zivis,**
- **pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.**
- **klāj viesību galdus.**

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā māte un vecmāmiņa

Emma Apinis, dzim. Pundberg

dzimusi 1898. gada 29. jūnijā Igaunijā,
mirusi 1987. gada 13. janvārī Toronto.

Gan mīlestībā klusi
Par Tevi as'ras birst.
Ko sirds ir zaudējusi,
To tā vairs neaizmirst.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meitas, znoti un mazbērni

Mūsu laikraksta līdzstrādniece

rakstniece

Anna Avotiņa (Aizsila Zīlīte)

dzimusi 1897. gada 14. jūlijā Aizputē,
mirusi 1987. gada 1. janvārī Abotsfordā, B. C.

Viņu piemiņā paturēs
Latvija Amerikā redakcija

Reta izdevība

Pēc 35 panākumu bagātiem darba gadiem automobiļu klīnikas Laimons Auto Service īpašnieks Laimonis Marovskis aiziet atpūtā.

Ja kāds vēlētos pārņemt labi ievesto uzņēmumu ar apm. 75 proc. latviešu klientūru, ar garāžas iekārtu un auto daļu inventūru, var pieteikties līdz 1987.g. 1. martam:

L. Marovskis,

LAIMONS AUTO SERVICE,

603 Gerrard St. E. Toronto, M4M 1Y2, tel. 466-0540.

Ievēros tikai nopietnus pircējus.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

Inta Gugāns-Tauriņš

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 **BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.** **287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2**

We believe every picture counts

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTEM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Ceichners — Latvijas boļševizācija 1940—1941 $27.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas..... $12.00
Latvju Enciklopēdija 1..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking..... $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis..... $ 6.60
Garīgs apskats II..... $15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares..... $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām..... $12.00
J. Klīdzējs — Dāvātās Dvēseles..... $23.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams..... $18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā..... $16.00
Padomju varas ienaidnieki..... $ 7.00
A. Kraujiete — Spoguļi, spoguli, atklājies, dzejas. $14.00
Cēsu pulka atmiņas..... $15.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi..... $14.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir..... $16.00
Dainu izlase — Ozols..... $12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem..... $19.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs..... $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm..... $12.50
Latvija — sienas kartes..... $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
K. Osis — Uz utopiju tilta..... $13.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa..... 40.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns... $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
J. Daģ[illegible] — Karlis Ulmanis III..... $4[illegible].00
O. Perro — Vestures veidotāji..... $20.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)..... $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
Ceturtdienās, treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
534-2926

Thermo Windows

- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

RATAS OPTIC
Īgauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Foto G. KRAUJA
73 Westbourne Ave., Scarborough, Ont.
(416) 755-2932.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

LATVIJAS KRISTIĀNIZĒŠANAS 800 GADU PIEMIŅAS MARKA

Piemiņas pastmarku klāstā nākusi klāt ļoti ievērojama Latvijas nepastmarka: Latvijas kristiānizēšanas 800 gadu atceres marka. Marku zīmējis mūsu ievērojamais grafiķis Juris Soikans, ietverot bīskapa Meinarda kapa plāksnē iemūžināto bīskapa tēlu skaidrā līniju vilcienā ar visiem amata atribūtiem. Bīskapa attēlu ietver uzraksts latīniski: St. Meinardus Epp. duxit Livones ad Christum un jubilejas gadu atstarpes skaitļi 1186.—1986.

Marku izdevis Andryva Jūrdža fonds, turpinot piemiņas marku tradiciju kopš 1963. gada un reizē aicinot atbalstīt latgaļu literātūru. Pēc A. Jūrdža fonda vadītāja Vl. Loča nāves darbu turpina 2 vietnieki: Dr. Jānis Dimants, 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, Minn., 55421, U.S.A. un Alberts Spoģis, Breslauer Str. 44, 4400 Munster, W-Germany. Markas pieprasāmas vienam vai otram, cena $2,- vai DM 5 par loksnīti (10 markas), pievienojot pasta izdevumiem internacionālo kuponu ārzemju vēstulēm; maksājot par 5 loksnītēm, pasta izdevumi nav jāmaksā.

Marka iespiesta divkrāsu technikā (pelēks un tumši sarkans) nesagrieztā un perforētā izpildījumā. -xy.

Steidzīgi pārdod māju

St. Catharines, Ont.
Zvanīt (416) 688-0540
pēc pl. 16.
Cena 100.000 dol.

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

RENT REVIEW UPDATE FROM THE MINISTRY OF HOUSING

Svarīgs paziņojums īrniekiem un izīrējamu vienību saimniekiem, kuŗas pirmo reizi apdzīvotas pēc 1975. gada.

Dzīvojamo māju īres rēgulēšanas likums 1986 paplašina īres kontroles aizsardzību un attiecas uz visiem iedzīvotājiem privātās īres vienībās Ontario provincē. Tas ietveŗ ēkas, pārvietojamas mājas un pārvietojamu māju laukumus, kas pirmo reizi apdzīvotas kā izīrējamas vienības pēc 1975.g.

Agrāk īrnieki, kas dzīvoja izīrējamos dzīvokļos, kas parādījās tirgū pēc 1975. gada — nebija aizsargāti ar īres kontroli. Ar jauno likumu īrnieki, kas apdzīvo šīs vienības, tagad arī pasargāti ar īres kontroli, tāpat kā visi citi īrnieki privātās izīrējamās vienībās Ontario provincē.

Noteikumi īres kontroli paplašina, tā ka tā attiecas uz īres vienībām, kas parādījās tirgū pēc 1975.g., ar atpakaļejošu spēku, sākot ar 1985.g. 1. augustu.

Tas nozīmē, ka 4 proc. vadlīniju, kas bija spēkā no 1985.g. 1. augusta līdz 1986.g. 31. decembrim, attiecas arī uz vienībām pēc 1975.g.

Tādējādi saimniekiem, kas rēķināja īrniekiem pēc 1975.g. vairāk nekā 4 proc., šai periodā jāizlīdzina šis īres pieaugums vai jāatmaksā īrniekiem starpība starp 4 proc. un augstākās likmes iekasēto summu..

Īrnieki vienībās pēc 1975.g.: neizdariet tūlītējus īres atvilkumus.

Pagaidām īrniekiem, kas dzīvo vienībās pēc 1975. g., jāmaksā summa, kas pieprasīta saimnieka paziņojumā, kamēr lieta izkārtota ar īres kontroli.

Nekādā gadījumā īrnieki nedrīkst paši izdarīt tūlītējus atvilkumus no īres čeka, jo nelegāla atvilkuma rezultātā draud izlikšana no dzīvokļa tiesas ceļā.

Īrnieki vienībās pēc 1975.g.: var saņemt īres daļēju atmaksu

- Ja vienības saimnieks, kas apdzīvota pēc 1975. g., līdz 1987.g. 2. martam nav iesniedzis pieprasījumu izdarīt īres kontroli, īrnieks ir tiesīgs uz īres samazinājumu, ja tā maksāta augstāka par 4 proc. starp 1985.g. 1. aug. un 1986.g. 31. decembri.
- Ja saimnieks labprātīgi neatmaksā īrniekam samazinājumu, ko tas parādā, īrniekam ieteicams iesniegt lūgumu vietējā īres kontroles birojā (Rent Review Office), lai pieprasītu saimniekam atmaksāt īres samazinājumu.
- Ja īrnieks droši zin samazinājuma summu, viņš šo summu var atvilkt no īres čeka.

Noteikumi saimniekam, kam ir īres vienības pēc 1975.g.

- Saimniekiem, kas aprēķinājuši īrniekiem vairāk nekā 4 proc. pēc vadlīnijām laikā starp 1985.g. 1. aug. līdz 1986.g. 31. decembrim, līdz 1987.g. 2. martam jāprasa īres kontrolei, lai šādu īres pielikumu attaisnotu.
- Lai to pieprasītu, saimniekam jāizpilda lūgumraksta veidlapa un attaisnojoša informācija Īres kontroles birojam, parādot, ka īres paaugstinājums bija attaisnojams.
- Saimniekiem, kas pieprasa attaisnot šādus īres paaugstinājumus, jādod sava iesnieguma kopija visiem īrniekiem 10 dienu laikā no iesniegšanas dienas. Īrniekiem ir tiesības pārbaudīt visus iesniegtos materiālus un izdarīt iesniegumu vietējam Īres kontroles birojam.
- Saimniekiem, kas nepieprasa īres kontroli pirms vai tieši 1987.g. 2. martā, ir jāsamazina īrniekiem paaugstinātā īre, kas maksāta starp 1985.g. 1. augustu un 1986.g. 31. decembri.

Īres vienību pēc 1975.g. saimnieki, kas jau paziņojuši lielāku īres pielikumu nekā noteikts 1987.g. vadlīnijās:

Pēc jauniem noteikumiem īres kontroles vadlīnijas 1987.g. ir 5,2 proc.

Daži saimnieki, kam pieder īres vienības pēc 1975.g., īrniekiem paziņojuši par īres paaugstinājumu, kas stājas spēkā ar 1987.g. 1. janvāri vai pēc tam, un tas ir lielāks nekā 5,2 proc., kā noteikts vadlīnijā.

Šādiem saimniekiem līdz 1987.g. 2. martam arī jāiesniedz pieprasījums Īres kontroles birojam, lai atzītu 1987.g. paaugstināto īri, kas pārsniedz 5,2 proc. vadlīniju.

Ja saimnieks pieprasa īres kontroli, īrnieki saņems lūgumraksta kopiju, un viņiem dos pilnas iespējas piedalīties īres kontroles norisē.

Ja saimnieks nepieprasa īres kontroli līdz noteiktam laikam, saimniekam jāatlīdzina starpība starp 5,2 proc. un augstāko summu, kas prasīta par 1987.g.

Ministry of Housing
Ontario Hon. Alvin Curling, Minister

For more information, call toll-free 1-800-387-9060, or phone your local Rent Review Office:

Barrie	(705) 737-2111	Ottawa	(613) 230-5114	METROPOLITAN TORONTO	
Hamilton	(416) 528-8701	Owen Sound	(519) 376-3202	City of Toronto	(416) 964-8281
Kingston	(613) 548-6770	Peterborough	(705) 743-9511	East York	(416) 429-0664
Kitchener	(519) 579-5790	St. Catharines	(416) 684-6562	Etobicoke and York	(416) 236-2681
London	(519) 673-1660	Sudbury	(705) 675-4373	North York	(416) 224-7643
Mississauga	(416) 270-3280	Thunder Bay	(807) 475-1595	Scarborough	(416) 438-3452
North Bay	(705) 476-1231	Timmins	(705) 264-9555		
Oshawa	(416) 723-8135	Windsor	(519) 253-3532		

P. Grods

Padomju barbarisms Afganistānā

Ieilgušās cīņas Afganistānā, kur Padomju savienība visiem līdzekļiem, izlietojot savu „taisnību un tiesības", lūko nospiest ceļos varonīgo afganistāņu tautu, kļūst aizvien mežonīgākas, pārsniedzot pat barbarisma robežas. Čingishana ordu rīcība nobāl pret to, kādu nu jau septīto gadu Afganistānā pastrādā Gorbačova sarkanarmija un speciālu uzdevumu grupas, kas trenētas mierīgo iedzīvotāju terrorizēšanai un iznīcināšanai. Tā iemesla dēļ lielas afganistāņu tautas masas spiestas atstāt savu tēvzemi, meklējot patvērumu draudzīgos kaimiņos — Pakistānā un citur. Bēgļi nonākuši stāvoklī, kad trūkst drošības, pajumtes un maizes. Ar rēgainu un izmisušu skatu tie raugās nākotnē.

Viņiem nepieciešama palīdzība un dažāda veida atbalsts. Šai nolūkā kā ASV, tā arī Rietumvācijā nodibināts Afganistāņu žēlsirdības fonds, kas savāktos līdzekļus nosūta uz vietām, kur tie visvairāk vajadzīgi un saistīti ar padomju posta iebrukumu, kam tendence izvērsties plašumā. Nepieciešamās palīdzības apmēri ar katru dienu kļūst lielākas, sevišķi tas vērojams pēdējos gados, jo padomju zvērību veidi un apmēri pārsniedz cilvēka veselam prātam iedomājamas robežas. Šausmu necilvēcības vaidi atgādina murgus, kam veselais saprāts nespēj ticēt.

Lai tautā iedzītu „respektu" pret komūnisma tiranniju, sarkanarmieši lieto aktus pret mierīgiem iedzīvotājiem, uzskatot, ka pēdējie atbalsta savus partizānus, kuŗu varonība un drosme ir neaprakstāma un vienreizēja. Jo vairāk Padomju savienība cenšas pēc nelikumīgās virsvaras, jo plašāka izvērtusies Afganistāņu žēlsirdības fonda darbība. Šis taisnīgās cīņas iestādījums iespaidīgi operē ar plašu informāciju, iegūtu no aculieciniekiem, un atkailina Padomju savienības izrīcību afganistāņu zemē.

Ainas viena par otru šausmīgākas. Tā Langhamas provincē sarkanarmieši pakāruši kokā divas nedēļas vecu zīdaini, pēc tam to nogaliņājuši ar dūrienu vārgajā ķermenī... Citā gadījumā tāda paša vecuma zīdaini dzīvu iemetuši ugunskurā, kur tas drausmīgās mokās sadedzis... Sarkanarmieši arī nošāvuši zīdaiņa vecākus. Barbarisms, vērsts pret bērniem, sievām un vīriem, pārsniedzis visus iedomājamos apmērus. Vēl citā gadījumā bērna acu priekšā nogalināti viņa vecāki, tāpat vecākus piespiež noskatīties, kā tiek nomocīti viņu bērni.

Kādā afganistāņu ciemā sarkanarmieši nostādījuši bērnus rindā, liekot tiem noskatīties, kā viņu mātes, piesietas pie vienas kājas, pakarinātas kokā...

Citā gadījumā pārbiedētie bērni sapulcināti vienkopus, un viņiem likts noskatīties, kā sarkanarmieši ar durkļiem nogalina afganistāņu sievietes, pēc tam pašus bērnus, tos pakarinot kokos.

Kādā sādžā Katas rajonā sarkanarmieši notvēruši visus sādžas bērnus un saveduši tos kopā sādžas centrā. Tur tie aplieti ar degvielu un sadedzināti... Traģiskā ainā sarkanarmieši noskatījušies ar jautru prātu, vērodami, kā bērni sāpju agonijā kliegdami, viens pēc otra pārogļojas... Drausmīgākais, ka sarkanarmieši piespiež vecākus noskatīties savu bērnu moku pilnā nāvē. Citā gadījumā kāda jauna afganistāņu sieviete, būdama stāvoklī, lūkojusi izbēgt sarkanarmiešu orģijām, bet notverta un vairākkārt sadurstīta ar durkli vēderā, tā nogalinot arī mātes miesās slēpto jauno dzīvību.

Padomju terrors sarkanarmijas izkārtojumā kļuvis neaprakstāms. Grūti iedomāties un pieņemt, ka cilvēka sirdī var slēpties tāds ļaunums, bet reālitātes Afganistānā to apstiprina pilnos apmēros. Loģiski domājot, taču jāpieņem, ka to zina arī padomju vara— tās vadība un valdība ar miera, sadraudzības un starptautiskās solidāritātes „apustuli" Gorbačovu priekšgalā. Nekas netiek darīts, lai izbeigtu afganistāņu bērnu, sieviešu un vīru noslepkavošanu, kas nu jau iegājusi asins un nāves orģiju septītajā gadā. Viss tas notiek, kad kāda liela, varaskārīga valsts lūko beztiesiski uzkundzēties citai tautai, pēdējo barbariski izslepkavojot, šai „darbā" rīkojoties ar mežoņu un zemcilvēku metodēm.

Vai Padomju savienība savā asinskārē vēl nebūtu apmierināta ar tām nevainīgajām dzīvībām, kas miljoniem izgaisa revolūcijas gaitās lietoto metožu secībā? Šolaiku acīm raugoties, mēs uztveŗam vēl kaut ko drausmīgāku par to, kas nogūlies pagātnē.

Par padomju orģijām Afganistānā satraukta raksta arī visa demokratiskā pasaules prese. Ikvienam šodien ir nepārprotama skaidrība un pierādījumi, ar kādiem līdzekļiem un paņēmieniem komūnisms laužas uz priekšu, lai kādu brīvu tautu un zemi noslīcinātu Kremļa verdzībā. Nevienu, atskaitot pašus komūnistus, nespēj pārliecināt, ka padomju rīcība būtu attaisnojama kādā citā zemē, kuŗai pašai ir brīvības un neatkarības statuss un kas meklē sadzīvošanu ar sev līdzīgiem.

Jānožēlo, ka Afganistānas jautājumā joprojām klusē arī bēdīgi slavenais sevi cildinātājs iestādījums, ko saucam par Apvienotajām Nācijām. Šis institūts pats sev aizsien muti, kad jāizšķiŗ lieli un radikāli jautājumi, sākot jau ar Baltijas valstu likteni.

Tam gadu secībā sekojuši citi līdzīga rakstura jautājumi, kas gaida izkārtojumu pēc Otrā pasaules kaŗa beigām, kad pāri daudzām Eiropas valstīm nogūlās Padomju savienības uzspiestais lāsts. Kādēļ vēl šodien turpinās komūnistu varas pastrādāti noziegumi ar visdrausmīgāko izskaņu brīvību un tiesību mīlētāju un aizstāvju sargātā varonīgo afganistāņu zemē?

Augsti paceltā pjedestālā Apvienoto Nāciju forumā vēl šodien joprojām darbojas un pamācīgi spriež Padomju savienība, kas ar savu „labāko" ideju un necilvēcīgām uzkundzēšanās metodēm iedzinusi bailes un bijību arī tajos, kuŗi dzīvo no komūnisma atšķirīgā valsts iekārtā.

Sarkanā imperija neatteiksies no savām noziedzīgajām iekārtām, kā tas šodien vērojams Afganistānas notikumos. Tās kollēgas, ar gluži citādu pieeju tautu brīvības un neatkarības izpratnē pat pirkstu nepacels to labā, kuŗu brīvība izgaisusi vai tuvākā nākotnē tiks sagrauta komūnisma agresijas sekās, kā tas pašreiz vērojams Afganistānā.

Taisnība svaru kausos

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Šonedēļ Kanadas valdība bija paredzējusi parlamentu iepazīstināt ar Malrūnija ieceltā tiesneša Dešēna izmeklēšanas komisijas ziņojumu par aizdomās esošo nacistu kaŗa noziedznieku problēmu Kanadā.

Aizdomās esošo sarakstus Dešēnam nenodeva Kanadas drošības dienests, bet gan nacistu mednieka Sīmona Vīzentāla šejienes aģentūra un Pad. savienības sūtniecība Otavā. Dešēna turpat veselu gadu ilgie pētījumi, atziņas un ieteikumi aptveŗ apm. 1000 lappuses.

Šīs raganu medības galvenokārt vērstas pret Austrumeiropas polītiskiem bēgļiem — ukraiņiem, latviešiem, lietuviešiem un igauņiem. Nav šaubu, ka šīs akcijas mērķis ir sakompromitēt pieminētās etniskās grupas, lai mazinātu ticamību viņu neatlaidīgām pretkomūnistiskām aktīvitātēm, kas vērstas pret Pad. savienības noziedzīgo, bet nesodīto rīcību Austrumeiropā.

Kaut šo etnisko organizāciju centrālās pārstāvniecības ir vairākkārt prasījušas publicēt apvainoto individu vārdus, tas tomēr nav darīts, un tādējādi ar apšaubāmiem argumentiem mesta ēna uz lojālām Kanadas pilsoņu etniskām grupām.

Jājautā, kādēļ vairāk nekā 40 gadus par šiem „briesmīgiem nacistu kaŗa noziedzniekiem" neinteresējās Kanadas karaliskā jātnieku policija, ko uzskata par vienu no viskompetentākām slepenā dienesta aģentūrām pasaulē. Mēs varam jautāt arī to, kādēļ savas taisnības meklētāji nav vērsušies pret tiem kaŗa noziedzniekiem, kas Sarkanās imperijas robežās dzīvo un valda vēl šodien ar nevainīgo upuŗu asiņu aptraipītām rokām. Vai tiešām Ļeņina tā dēvētie kapitulistu idioti uz detantes altāŗa upurēs taisnību?

Cik zināms, tad meklējamie noziedznieki ir sadalīti trīs grupās: pirmā — tie, kas kalpojuši policijas drošības vienībās, piedalījušies cilvēku deportācijās, nežēlīgi izturējušies pret apcietinātiem un slepkavojuši savus upuŗus rases vai polītiskās pārliecības dēļ; otrā — tie, kas bijuši sargi vai administrācijas locekļi koncentrācijas nometnēs un cietumos, kur liels ieslodzīto skaits, spīdzināti un nogalināti; trešā — tie, kas kalpojuši leļļu valdības iestādēm un piedalījušies cilvēku deportācijās viņu rases vai polītiskās pārliecības dēļ.

Te jāpiezīmē, ka Kanadā ir spēkā 1945.g. War Crime Act, pēc kuŗa vainīgos varēja nodot Kaŗa tiesai. Domā, ka tiesnesis Dešēns rotaļājies ar domu, ka šo War Crime Act varētu grozīt tādējādi, ka vainīgos varētu nodot Civīlai tiesai.

Baltieši Kanadā ir atkārtoti norādījuši, ka, ja valdībai ir pārbaudīti un droši pierādījumi par kāda individa vainu, tad apsūdzētajam būtu jāatbild pastāvošo kriminālkikumu ietvaros Kanadas tiesā.

Ko šajās raganu medībās iejauktās etniskās grupas kategoriski noraida, ir Dešēna nodoms pieņemt tiesā kā pierādījumus KGB piespēlētos dokumentus vai ar draudiem iegūtās un fabricētās melīgās liecības.

Neiedomājama ir ASV Tieslietu ministrijas OSI šefa Šēra liecība, ka visi KGB piegādātie dokumenti esot autentiski, jo amerikāņiem taču esot labākie tintes un papīra pārbaudes lietpratēji, kas varot ātri un droši pateikt, vai dokuments ir viltots vai īsts.

Arī tiesnesis Dešēns ieteic visas saņemtās liecības ņemt vērā. Vai tiešām Šērs un Dešēns ir sasnieguši polītiskā naīvuma kalnagalus? Labi, ka gala vārdu tomēr teiks tiesa. Tas nozīmē, ka nevainīgs cilvēks uz ļaunprātīgas denunciācijas pamata netiks tūlīt sists krustā. Bet vai viņam būtu jāpierāda, ka tas nevainīgs? Vai viņam būtu jāalgo juristi savas taisnības aizstāvēšanai? Vai tas nav tiesas uzdevums likt svaru kausos taisnību un tad pieņemt lēmumu?

Tiesnesis Dešēns spēlējas arī ar ideju par vainīgo izdošanu, tos tiesājot Pad. savienībā vai Izraēlā. Tādā gadījumā būtu jāizdara tāds nenozīmīgs sīkumiņš kā jāgroza pastāvošais Kanadas kriminālais kodekss. Te jāņem vērā, ka Kanadai nav parakstīta izdošanas līguma ne ar Pad. savienību, nedz ar Izraēlu.

Ministru prezidents Malrūnijs, kas personiski ir atbildīgs par Dešēna komisijas radīšanu, saņem tiesneša Dešēna gaŗo domu rakstu tieši tajā laikā, kad viņš vārda tiešā nozīmē dažādu iekšpolītisku skandālu dēļ cīnās par savu polītisko karjēru.

Pēc sabiedriskās domas pētīšanas institūtu pēdējās aptaujas konservātīvo partija patlaban vēlētāju atbalsta ziņā nokritusi pēdējā vietā ar 28 proc. līmeni, sociālistiem ir 35 proc. vēlētāju atbalsts, bet pagājušās vēlēšanās konservātīvo lupatlēveŗos sakautajiem liberāļiem ir jau 40 proc. atbalsts.

Mēs varam jautāt, kā Malrūnijs pēc vēsturiskās uzvaras, kuŗā viņš dabūja savai partijai 211 vietas parlamentā, divos gados noslīdējis līdz viszemākam līmenim šīs partijas vēsturē? Divos gados no valdības bija jāaiziet sešiem kabineta locekļiem, un patlaban izmeklēšanā atrodas skandāls par kāda ministra operāciju, kuŗā dažās nedēļās no rokas rokā gājuši 2 milj. dolaru.

Lielās uzvaras vēlēšanās Malrūniju atbalstīja gandrīz viss latviešu vairākums. Šodien mūsu laikraksta titullapā jūs varat lasīt LNAK vēstījumu. Var gadīties, ka mums būs jāaizstāv latvieša labais vārds. Mēs neļausim ciest nevienam nevainīgam, un mēs nešaubāmies par mūsu taisnības uzvaru, kaut arī tas prasītu zināmus līdzekļus. Pēc šīs uzvaras nākamajās parlamenta vēlēšanās mēs pateiksim, ko īsti mēs domājam par tiem, kas pie mums nāca draugu drēbēs.

A. Ķegumnieks

Toronto ziņas

● No šīs zemes dzīves gaitām 9. janvārī pēkšņi šķīries Aloīzs Vjakse, piedzīvodams 78 gadus. Viņš bija dzimis 1909. gada 3. septembrī Preiļu pagastā. Latvijas armijā kalpojis aviācijas pulkā par instruktoru un mechaniķi. Aizgājēju pēdējā gaitā 14. janvārī no Rosara bēŗu nama uz Mt. Pleasant krematoriju izvadīja prāvests B. Kokins. Iepriekšējā dienā notika aizlūgums, kuŗā dziedāja Dainas koris ar diriģenti Arianu Liepiņu, jo Vjakse bijis korists 13 gadus. Pie šķirsta, klātu ar Latvijas karogu, stāvēja DV goda sardze. No DV Toronto nodaļas atvadvārdus teica V. Vičs, no Toronto mednieku un makšķernieku kluba priekšsēdis J. Atmats, Latvijas aviācijas saimes pl. ltn. Rucelis. No Toronto katoļu draudzes un Kanadas katoļu apvienības J. Budže, Dainas koŗa R. Auziņa un no DV Montrealas nodaļas O. Kļavenieks. Bēŗu mielastu DV namā rīkoja Toronto vanadžu kopa.

● LPB Kanadas kopas nākošais novadnieku vakars, veltīts ezerzemei Latgalei — 14. februārī, pl. 14:00 Latviešu Namā T. Puisāna izkārtojumā. Martā — Liepājas pilsētas un novada vakars. — Nākošā referātu pēcpusdiena DV klubā 1. februārī, pl. 15:00; žurnālista K. Sidara Atskats uz kontrolēto un brīvo presi.